

Decoration day -- Verne duše.

H. B.

V Ameriki so Verne duše prav za prav na Decoration day, predzadnjega maja. Ta dan Amerikanec nabere najlepšega cvetja, kar mu ga nudi majska narava in ga ponese na grobove svojih dragih. Ameriška pokopališča na Decoration day ne izgledajo kot njive, kjer je smrt sejala svoje seme in ki bo vsklilo šele, ko nastopi večna pomlad, ampak izgledajo kot njive, kjer seje življenje, ko je na višku svoje moči, v maju. Amerikanec je povsod nepočakan, zato mu tudi seme, ki ga je smrt vsejala na božjo njivo, prepočasi kali. Ker se pa to ne da prisiliti, niti pospešiti, vzame življenja prekipevajočemu maju del prebujnega cvetja, da z njim še mrtvemu pokopališču vdihne nekaj življenja.

Lepo je to, tako z njegovega osebnega, kakor tudi z verskega stališča. Splošno človek kaj rad pozabi na smrt in tiste, ki so ji že zapadli, kadar se življenje okrog njega takorekoč na polna usta smeje, kakor v maju. Amerikanec se tudi takrat spomni svojih mrtvih, ker ponudi prepolno čašo življenja nemim ustnicam grobov, v katerih spe tisti, s katerimi ga je nekdanj delil in se ga veselil na bujnih majniških tratih. Ni li res to lepo z njegovega osebnega stališča? Lepo pa tudi z verskega. Majsko cvetje je izrazit simbol, verna podoba tistega mladega življenja, ki bo, kakor nas vera uči, ob toplih žarkih večnega solca enkrat priklilo iz grobov in pognalo cvetje, ki ne pozna jeseni.

Ko človek s povešeno glavo in solznimi očmi hodi po razorihi božje njive in gleda te mrzle kamne, bere napise, znana imena, draga, najdražja imena: Očeta, matere, žene moža, bratov, sester, prijateljev, ga zazebe pri srcu. Globoko občuten vzdih se mu izvije iz njega: "Ah, to srce, tako gorko je bilo, tako dobro je bilo in zdaj je stiska mrzli kamen. Ne, to srce zasluži rož, cvetočih duhtečih, ki naj oznanjajo, kakor pač morejo, da je lju-

bezen nesmrtna." In ko položi cvetlični venec na dragi grob, mu je lažje pri srcu. Zdi se mu, kakor da bi zastalo drago srce začelo na novo biti in zopet jelo razširjati vonjavo svoje ljubezni. Ko pristopi še vera in mu tolažeče zašepeče: "Saj tudi bo začelo znova biti, ker križ nam sveti govori, da zopet vidmo se nad zvezdami," potolažen zapušča drage grobove.

Kljub temu se meni cerkvene Verne duše lepše zde, kot ameriški Decoration day. Zakaj? Decoration day je praznik živih, cerkvene Verne duše so praznik mrtvih. Decoration day nam otira solze, Verne duše jih rajnim. O, ko bi tako trdovratno molčeči grobovi na Decoration day mogli spregovoriti, široko bi odprli svoja zdaj tako skrivnostno nema usta in po vseh pokopališčih bi se razlegal en zamolklo proseči glas: "O, vi naši ljubi in dragi, lepo je, da niste pozabili na nas! Te rože, ki ste nam jih prinesli, kakor so lepe, kako dišeče! Le škoda, da njih vonj bolj vam kot nam koristi in še za vas je bolj omamljajoč in uspavajoč kot ozdravljajoč. Mrtvaški vzduh, ki je tako neprijeten vašim nosovom, kakor je bil našim, ko se nam je še majsko življenje smejalo, vam paralizira, udušuje, a nam ne pomaga nič. Zdravilnih rož hočemo, ne dišečih, rož molitve. Njih zdravilni sok bo našim srcem dobro del, da se bodo prej zopet ogrela in v pomlajeni ljubezni znova začela biti, tudi za vas."

Sv. mati Cerkev razume ta proseči glas svojih spečih otrok, smilijo se ji, skuša jim pomagati. Zato je vpeljala svoje Verne duše. Drugi dan novembra in potem cel mesec jim je posvetila. Novembra je že cela narava eno samo pokopališče. Skrivnost smrti človeku nikoli tako živo ne stopa pred oči kot ta mesec. Bolj kot pozimi. Zima je že zaraščen grob, katerega ne močijo nobene solze več. Pozna jesen je sveži grob, ob katerem sladko grenki spomini jokajo in ga z gorkimi sol-

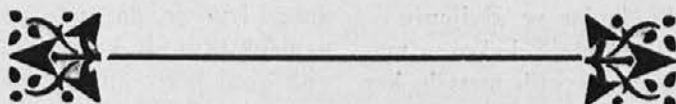
zami močijo. Ko pride človek iz umirajoče narave na njivo mrtvih, njegovo dušo že objemajo smrtne misli, je že pripravljena se zaglobiti v skrivnost smrti. Človek, ki pride iz majske narave na pokopališče, je podoben dekletu, ki je iz šumnega sveta, kateri ji je od vseh strani šopke metal, stopila čez samostanski prag. Idealna je. Najlepšemu najlepší cvet, srce, to je njen odločni sklep. Toda kalikokrat, ko ji on govori na srce, ne ve kaj ji govori. Srce ji je poromalo v svet nazaj, četudi nehoti. Človek, ki je iz pozno-jesenske narave prišel mej mrtve, je karmeličanka, ki prihaja iz svoje tihe celice pred tabernakelj. V teku let je potrgala najtanjše nitke, s katerimi je bilo njeno srce navezано na svet, zato čuti najlahnejši utrip Ženinovega srca.

Da, prav tako majske obiskovavec grobov presliši milo proseči glas mrtvih: "Zdravilnih rož molitve nam prinesi!", mejtem ko novemberski obiskovavec, katerega duša je že mrtvaško uglašena, s sočutjem prisluškuje tem zamolklo zategnjenim glasovom. In ko jih enkrat sliši, jih tudi ne presliši. Saj tako milo znajo prositi le mrtvi, katerih duše v ognjeni peči vic kar drhtijo po hladilu. "Samo prst omoči v vodo in ga nam podaj," pravijo, "pa odnesi vse cvetje!" Morda mu je bila duša, ki ga prosi, v življenju popolnoma tuja. Nikoli se nista srečala. A ga bo premagalo. Padel bo na kolena ob mrzli ruši in pomolil za njen pokoj en Očenaš. Še bolj ga bodo seveda pretresle prošnje dragih duš, s katerimi je delil veselje in žalost tostranskega življenja, zlasti onih, ki so bile takorekoč del njegove, dokler ju ni smrt raztrgala. Kadar se je zasmejala ona, se je zasmejala njegova, kadar je zajokala ona, so še njegovo posilile solze. To so duše očeta, matere, žene, moža, brata, sestre, prijatelja, prijateljice. Take duše, ki v kompaniji bojujejo boj življenja, druga drugo dvigajo, pa tudi druga drugo ovirajo v poletu k Stvarniku. O, kolikokrat oče, mati zatisneta oči, da ne vidita otrokove napake, stisneta ust-

nice, ko jima vest pravi, da bi ga posvarila. Kolikokrat mož ženi, žena možu, prijatelj prijatelju, prijateljica prijateljici skaže to slabo uslugo. Starejši brat, starejša sestra, kolikokrat sta v spodtiko mlajšim. Prišla je smrt, raztrgala nežne vezi. In ta oče, mati, mož, žena, brat, sestra, prijatelj, prijateljica, ki je postala njena žrtev, ravno radi tega ne počiva v miru.

O ne, tudi božja njiva, na videz tako pokojna, ni za vse koticček miru. Spomeniki sicer tako pravijo. Beri kaj je pisano na tem, kaj na onem. Imena so različna, začetek je isti: "Tu počiva v miru." Ne verjemi slepo. Nikjer se morda toliko ne laže, kakor na mrtvaških objavah in pokopališčih. Vse umira v Gospodu, vse mirno počiva. Da bi! Toda ali si ti kedaj imel, imela, svojega očeta, moža, brata, prijatelja, si kedaj imel, imela svojo mater, ženo, sestro prijateljico za svetnico? Praviš, da to ravno ne. In glej, niti vsi svetniki in svetnice niso šli gorki v nebesa, ampak mnogo njih skozi očičujoči plavž vic. Ne verjemi tedaj mrzlemu kamnu, ki ti tako mrzlo laže. Poslušaj glas, ki prihaja izpod njega. In kaj ti pravi ta? "Radi tebe moja duša še ne počiva v božjem miru. To in to, takrat in takrat bi morala tebi dati, a ti ni, to in to, takrat in takrat bi mi morala tvoja dati, pa mi ni. Moja tebi ne more več dati, dajati mora Bogu, z obrestimi, tvoja mi še lahko da. Zato sin moj, žena, mož, brat, sestra, prijatelj, prijateljica, samo en prst, v studenec milosti, ki ti še teče, pomočen prst mi pomoli, da bom lažje trpela. Kedo more preslišati take prošnje, če mu še čuteče, čuteče pravim, ne otroško, bratsko, prijateljsko srce bije v prsih?"

Decoration day — Verne duše. Oba lepa. Naj ostaneta oba. Decoration day naj nam vliiva tolažbo v srca, ko hodimo mej grobovi, Verne duše pa naj bodo popolnoma posvečene njim samim. S cvetjem molitve krasimo gomile njih teles, da jim Gospod skoraj da resnični večni mir.

Prof. Fr. Omerza:

Nagrobnice.

I.

Kratko dnevi so življenja šteti,
Ti zasadil meje si, Gospod!
Meri nam korakov naših pot,
a nikar števila grehov zreti!

Da, da duša večni raj uživa,
ne zavrzi dela svojih rok!
Sprejmi srečni angelov jo krog,
truplo mirno v zemlji naj počiva!

II.

Vseh umrlih vernih se usmili,
reši grešnih jih, Gospod, vezi!
Jeza jih pravična je skovala,
roka milostna jih naj zdrobi!

Sprejmi dobrohotno prošnje naše:
reši kazni strašnih jih teme!
Naj zasveti luč jim zaželeno,
duša Tebe blažena zazre!

Naš slovenski Karmel.

H. B.

Da, tudi Slovenci imamo svoj Karmel. Mnogi naših cenjenih čitateljev tega do zadnjega časa, ko smo jih opozorili, da se njegove hčerke težko bore s povojno stisko, tega morda vedeli niso. Karmeljski samostani so kakor vijolice. Ko greš spomladi ob obsojni meji, čutiš, da mora biti nekje v bližini vijoliča. Njen prijetni vonj te opaja. Toda šele po daljšem iskanju jo boš zapazil, kako se ponižno skriva pod travnatim šopom. Tako karmeljski samostani, vijolice mej samostani. Greš mimo njega. Vse tiho kakor v grobu. Nasproti stanuje družina. Par otrok, a kak krik. V njem jih je morda desetkrat toliko, a kakor v mrtvašnici. Seveda le na videz. Usta molče, a zato srca bolj živahno bijejo, ker bijejo samo za Boga, za katerega so ustvarjena. Skrivnostna karmeljska tihota, tako blagodejna za človeka šumnega sveta, je kakor zgodnje pomladna tišina v tihi naravi. Zemlja je takrat na videz še kakor devica na mrtvaškem odru, z deviškimi pajčolanom zagrnjena. A kako življenje je pod snežnim pajčolanom. Vse brsti, vse klije, poganja. Enako v tihotnih karmeljskih samostanih.

Ko je jožefinska burja zabrila tudi preko Slovenije, in posmodila redke vijolice njenih Karmelov, dolgo ni nobena zaduhnela na naših tleh. Tisti, ki vedo, da so premišljevavni redovi, kakoršen je tudi karmelitski in sicer prvi mej njimi, Mojzesi za bojujočo Cerkev, splošno in krajevno, Mojzesi, katerim proseče roke za zmago božje stvari nikdar ne omahnejo, tisti, pravim, so že dolgo želeli eno ali drugo teh vijolic po jožefinski zimi zopet presaditi na naša tla. Toda šele v devetdesetih letih prošlega stoletja se jim je ta želja uresničila. Tik pod Ljubljano, mej glavno cesto proti Zalogu in Ljubljano, je po dolgi zimi pognala prva in doslej tudi edina ponižna vijolica te vrste,

prvi slovenski Karmel—Selo.

Meni sicer ni bilo nikdar dano pogledati v njega skrivnostno notranje življenje. Vendar imam svoje spomine nanj. Te hočem pomnožiti še s spomini drugih in podati našim cenjenim čitateljem, zlasti onim, ki so se v težkih urah spomnili našega slovenskega Karmela, kratko poročilo o njem.

Kmalu bo trideset let, kar sta moj oče in rajna mati skrivnostno stikala glavi in končno sklenila: Študent naj bo! Seveda le pod pogojem, da bo gospod. Naslednjo jesen sem vzel slovo od planinskega raja, v katerem so bile tudi krave in ovce, ter se odpeljal proti megljeni Ljubljani, da prižgem starišem prvo zvezdo prihodnje Glorije. Doli na Spodnjih Poljanah, kakor se je takrat reklo, in morda še zdaj, so me vtaknili v neko temno luknjo Zdešarjeve hiše. Mogočni začetni vtisi naše prestolice, ki je do takrat še nisem videl, so za nekaj časa zasenčili domačo vas z njeno hribovsko panoramo in vsemi sladkimi spomini nanjo. A kmalu se mi je začelo tožiti po prostosti in veselju gorskega pastirja. Ko sem nekega dne ves poln domotožja prilezel iz svoje temačne luknje, in po svoji pastirski navadi zlezal na prvi oreh ob Ljubljani, a me je kmalu neki policaj doli povabil, se mi je Ljubljana naravnost pristudila. Kadar sem le mogel sem jo ubral ob Ljubljani na Kodeljevo in še dalje. Tam okrog so se takrat še krave pasle. In to je bilo nekaj zame. Domotožje je bilo ob pogledu nanje seveda še večje. Ne vem, ali so bile že preveč gosposke ali kaj, ker so me tako začudeno gledale, mejtem ko me je doma vsaka poznala in jaz nje, po imenih.

Pogrevajoč domotožne spomine sem zagledal na nasprotni strani Ljubljane večje poslopje s cerkvičo. Ker topot nisem imel nikogar zraven sebe, da bi ga bil vprašal,

kakšna cerkev in "farovž" je to, sem moral pustiti to vprašanje zaenkrat odprto. Ob neki drugi priliki nas je gospodinja gnala, kakor jaz nekdanj ovce na pašo, tam skozi. Njo vprašam, kar sem hotel vedeti. "To je samostan in cerkev karmeličank," pravi. Zdaj sem prav za prav toliko vedel kakor prej. O kakih karmeličankah vem, da nisem še prej ničesar slišal. Beseda samostan, seveda v obliki "kloster," mi je bila sicer znana, bil pa je ta prvi, ki sem ga videl v svojem življenju. Kajpada se nisem zadovoljil samo z imenom, temveč sem hotel tudi vedeti, kdo je notri in kaj dela. Toda zvečer po tistem popoldnevu, sem se kesal, da sem bil tako radoveden. Same mrtvaške "truge" sem videl pred seboj.

Gospodinja nam je vedela povedati, da v tem samostanu žive same ženske. V mladih, še skoraj otroških letih so zapustile dragi dom in najdražje domače. Zdaj so nekatere že stare, pa niso bile potem nikoli več doma. Oče, mati sta umirala in jih v poslednjih trenutkih klicala, da jim podasta roko v zadnje slovo, pa jih ni bilo, niso smele. Tako rekoč žive so pokopane. Samo molče in molijo, zvečer se pa vležejo v tiste "truge," v katere jih bodo enkrat mrtve položili. Meni so se pri tem pripovedovanju kar lasje ježili. Ob besedi mrtvaška "truga" sem nehote pogledal proti samostanu, če morda ne prihaja kak mrtev za nami. Zvečer je mladostna domišljija vse to še povečala, tako, da sem celo noč pokoro delal za svojo radovednost.

Pozneje sem še ponovno sam hodil tam okrog. Tudi domotožne misli so hodile z menoj, a mi niso bile več take prijateljice, kakor prej. Sramoval sem se jih. Porajajoči moški ponos se je norčeval iz njih in mene. "Poglej," mi je dejal, "tamle samostan, dekleta, ki so res morebiti za polovico starejša kot

si ti, a vendar dekleta, so se zã vedno poslovila od prav tako jim dragega doma in domačih. Nikoli več se jim ne bodo odprla vrata in pot do domačih trat, kjer je skakala in se radovala njih mladost. Ti, fant, boš čez dva meseca zopet doma in potem čez tri, nato znova čez tri, topot za celih osem tednov, pa le na domače hribe misliš in skoraj s solznimi očmi gledaš za vsakim vlakom, ki sopiha proti domačemu kraju, brez tebe. Sram te bo di!" In me je bilo. To je pomagalo. Pogled na Karmel me je ozdravil.

Minila so leta, polna spominov, veselih in žalostnih. Po nasprotni strani Ljubljane sem se v redovni halji sv. Frančiška peljal na isti Karmel — maševat. Z druge strani so me pozdravljali pravkar opisani spomini, že malo zaprašeni. Otroški, ali bolj otročji so se mi zdeli, a vendar sladki. Saj spomini so ved-

no sladki, če je tudi njih vsebina grenka. Še šiba v spominu drugače poje, kot je v resnici. Sicer se mi pa ti otroški, ali otročji spomini, takrat niso mogli posebno rogati, ker sem mejtem prehodil že tretjino Evrope, doma pa preživel le štirinajst novomašniških dni in še par drugih.

V jako lični karmeljski cerkvi sv. Jožefa sem tisti dan — kakšen praznik je bil več ne vem — zapel glorio. To sem vedel, da je ne bo kak moški zbor nadaljeval, ker v cerkvi nisem videl nobenih pevcev. Pač pa sem pričakoval, da bom slišal ubrani, dobro izvežbani ženski zbor. A iz kora za altajem se oglasi: Et in terra pax hominibus... v takih tonih, da nisem vedel, ali je petje, ali je zdihovanje. Tako me je zmedlo, da nisem več našel svojega glasu.

Ko doma povem, kaj se mi je

zgodilo, mi razlože, da karmeličanke ne smejo svojih glasov razviti, naj bi bili tudi konservatorično izšolani, da ne bi bila katera preveč ponosna na to, kar ji je Bog dal. Ta radikalni karmeljski boj z naravo je celo mene "volka spokornika" napolnil z neko sveto grozo. Slavčku vzemi pesem iz grla, za katero mu je Stvarnik strune navil, pa ga boš morda že drugi dan našel na dnu gajbice, mrtvega. Le človek, kateremu je Bog že tu na zemlji srce do zadnjega nuance, do zadnjega odtenka ugglasil, more z zadušeno pesmijo v grlu veselejše peti kot operna pevka svetovnega slovesa. Ko bi bil še drugič imel priliko poslušati karmeljsko petje, bi se bil bolj naslajal ob njem, kot ob umetnem petju mogočnega zbora, ki do ni iz polnih prsi, izšolanih grl, a praznih src.

(Dalje).

Sad materine molitve.

H. B.

(Konec.)

Pretekla so zopet leta. Kotarjeva bajtica, nekaj prepolna življenja, je postala skoraj popolnoma mrtva. Gospodarja je "geruš" spravil v prezgodnji grob, otroci so se do zadnjega raztepli na vse strani. Edinole ona, stara Barba, je še samevala v njej, jokala in molila. Ne bi ji bilo treba v podrti koči čakati smrti. Par njenih hčerk se je prav dobro omožilo. Silile so jo, naj se k njim preseli, da bo na svoja stara, onemogla leta, imela malo več potrebe. Za par tednov se je odzvala njih vabilom, nekaj dni preživela pri tej, nekaj pri oni. Toda njeno srce je bilo preveč zraščeno z borno kočico, preveč spominov je bilo navezano nanjo, da bi se mogla za stalno od nje ločiti. Posebno pa jo je vlekla nazaj tista tihota, ki je vladala v njej in v kateri se je tako lahko molilo za Tončka.

Ker je nekaj dni ni bilo na spre-

gled, je najbližja sosedica šla pogledat, če se ji ni morda kaj pripetilo. Našla jo je v postelji. Takoj je obvestila eno izmed omoženih hčera, naj pride ponjo in jo vzame k sebi. Seveda je to takoj storila. Odslej je ni več pustila na njen ljubljani domu. Ker je sama spoznala, da ji ne kaže, se je udala. Je sicer še ozdravela. Tudi v svojo kočico je še večkrat poromala, kakor na božjo pot, da tam pomoli za svojega Tončka, a so ji moči vidno pešale. Domotožje jo je dušilo.

V pozni jeseni je bilo, ko se je na hčerinem domu zglašil neki vrnivši se Amerikanec. V pogovoru o ameriških rojaki, in razmerah v katerih žive, je slučajno omenil tudi Toneta Kotar, ki da je eden izmed najpremožnejših v oni naselbini, v kateri je on delal.

Stara, že naglušna Barba, ki je doslej bolj brezbrizno poslušala te

pogovore, je pri besedah Tonček Kotar kar sunkoma skočila pred Amerikanca in kriknila, da se je kar stresel. "Kaj praviš, Tonček Kotar, v Ameriki, bogat, moj Tonček?"

"Že mogoče, da vaš Tonček mamica, saj tukaj nekje mora biti doma!"

"Da, da, nihče drugi kot moj Tonček, je," ponavlja starka vsa iz sebe in urno šla iz sobe.

Hči je mislila, da hoče ob tej radostni vesti biti sama in da je zato šla v kako gornjo sobo. Radi tega ni bila dalje pozorna nanjo. A ženica je v svojem veselju, da njen Tonček še živi, pozabila, da je zunaj že mraz. Bosa in slabo oblečena je hitela, kar so jo stare noge nesle, na božjo pot v svojo bajtico, da se Mariji, pred katero je tolikokrat molila za svojega Tončka, zahvali za radostno poročilo, ki je je edino na njeno prošnjo še doživela.

Šele ko je Amerikanec odšel, je hčerka šla gledat po materi. Nikjer je ni bilo. Takoj je zaslutila, kje jo ima iskati. Nemudoma se je še ona odpravila proti bajtici. Res jo je našla, vso zatopljeno v molitev in tresočo se od mraza. Spravila jo je nazaj na svoj dom — v posteljo. Vedno huje jo je stresala mrzlica. Očividno je nastopila pljučnica. Tretji dan je zaželela gospoda. Komaj je bila z vsem lepo prevedena, se ji je začelo blesti. Samo o Tončku je govorila v svoji zmedenosti. "Živ, živ, moj Tonček še živ, Marija na tvojo priprošnjo še živ, o Marija hvala ti za mojega Tončka. Pa bogat, Marija, ali pa tudi veren? Reci Marija, da tudi, potem bom lahko umrla!" Tako in podobno je fantazirala dan in noč, dokler ji ob tednu niso zapeli zvonovi.

"Revica," so si šepetali pogrebci, toliko je premolila zanj, toliko koprnela po njem, da bi ga še enkrat videla, predno zatisne svoje objokane oči. A ji ni bilo dano. Vendar otrok tolikih maternih molitev in tihih žrtev ne more biti zgubljen." In ni bil.

Zopet so pretekla dolga leta. Grob Barbe Kotar je bil že zaraščen. Priprost kamenit spomenik, ki so ji ga postavile hvaležne hčerke in to dale tudi nanj napisati, je grobar že odstranil. Vlaga se je zajedla v njegovo razpoko in zimska zmrzlina ga je na dvoje razklala.

Naslednjo spomlad se je po vasi raznesel glas, da se misli Kotarjev Tone vrniti v stari kraj in doma preživeti večer svojega življenja. Mladina se ni dosti brigala za to novico, ker ga ni poznala. Starejši so pa ob tej vesti začeli pogrevati stare spomine na Kotarjevo Barbo in njenega Tončka.

Res se je sredi poletja pojavil v vasi elegantno oblečen gospod, ki se je sorodnikom in znancem predstavil za Antona Cottar. Z nekim svetim strahom so vaščani gledali za njim, kakor bi dvomili, je li res on ali ne. Nekdanji trboveljski premogar, pa tak gospod! Njegovi dolarji, s katerimi je rad porožljal,

češ kaj boste vi berači, so dali povod raznim govoricam. Vsi pa so bili ene misli, da ima precej pod palcem. Še bolj jih je v tem potrdila vest, da misli na najlepšem kraju vasi postaviti krasno hišo, kjer bo mirno vžival svoje dolarje. Le to jim ni dopadlo, da ga nikoli niso videli v cerkvi. Svojih vernih sester skoraj ni hotel poznati. Zamerile so se mu, ker so mu očitale nehvaležnost nasproti rajni materi, ki ga je vendar toliko ljubila in molila zanj, ter nazadnje umrla radi njega. To ga je tako ujezilo, da jih niti vprašal ni, kje rajna mati počiva.

Da bi bil prej na svojem, sam svoj neodvisen gospod, je takoj začel s pripravami za lastno domovanje. Ker pri tem ni posebno gledal na dolarje, je šlo delo hitro naprej.

Nekega dne potrka pri grobarju.

"Slišal sem," ga ameriško uljudno nagovori, "da imate vi več odstranjenih nagrobnih kamnov na razpolago. Bi jih li hoteli meni odstopiti? Tad bi imel hišo do zime pod streho. Pri tem počasnem obdelovanju vašega hribovskega kamenja delo ne gre tako hitro naprej, kakor bi želel. Nagrobniki so že obdelani, bo šlo hitreje. Bodite tedaj tako dobri in odstopite mi jih, vam plačam kolikor zahtevate."

"Drage volje," pravi grobar, "meni so itak le v napotje!"

Kupčija je bila takoj sklenjena, v obojestransko zadovoljnost.

Še tisti dan jih je dal graditelj naložiti in odpeljati. Naslednjo jutro so jih že zidarji pripravljali za vlaganje. Ko jih pri nadzorovanju dela pregleduje, mu oko nehote pade na vdolben napis: Barba Kotar. Nekaj ga presune. Prvi hip hoče oči obrniti stran, da bi ne videl ostalega, kar je bilo še pisano. Toda ni se mogel premagati. Nevidna moč mu je oči začarala v napis. Prebral je celega.

"Svoji skrbni, ljubljene mami postavile hvaležne hčerke."

Kakor bi bila strela udarila vanj je obstal in se zamislil. "Svoji skrb-

ni, ljubljene mami postavile hvaležne hčerke," je šepetaje ponovil. "Ti pa, sin," je tresoč se nadaljeval, "ti, njen ljubljene, kateremu so bile posvečene vse njih misli in molitve; ti, ki si bil kriv, da je njih izmučen srce prehitro zastalo in vendar še v zadnjih nezavednih trenutkih samo za te bilo, kje si bil? Ti, ki si plaval v izobilju, nisi imel centa za nje v njih onemoglih letih, ga nisi imel, ko so hvaležne hčerke zlagale svoje težko prislužene vinarje za ta nagrobnik, nisi ga imel za nje, ki bi bili za te dali vse, saj so dali življenje!"

Tako mu je vest glasno očitala njegovo sinovsko nehvaležnost, tako glasno, da so usta napol slišno šepetala njene očitke.

Ko se je prebudil iz svoje zamišljenosti, je čutil solze v očeh in videl, da so vseh zidarjev oči uprte vanj. Potegnil je robec iz žepa, se sunkoma obrnil, obrisal solze, ter molče odšel.

Zidarji so se nemi spogledali, obstopili kamen, brali in zamišljeni nadaljevali delo.

Tisti teden ga ni bilo več na spregled, dasi jih je druge dneve večkrat čakal in neprestano priganjal, naj se žurijo, ker zima ni več daleč.

Ko so šli naslednjo nedeljo ljudje od maše, je šel od ust do ust samo en glas: "Ali si videl, ali si videla Amerikanca pri sv. obhajilu? Kaj ga je neki obrnilo, ko ga doslej še v cerkvi ni bilo nikoli videti?"

"Pa še v župnišče sem ga videla iti," je vedela povedati neka stara ženica, ki se je bila malo delj v cerkvi pomudila, njega, ki se ga je prej ogibal kakor bognasvaruj križa.

Uganko njegovega spreobrnjenja so mej tednom rešili zidarji njegove hiše. Da so jo prav rešili, se je pokazalo drugo nedeljo, ko so ljudje slišali oznanilo: "Mej tednom bo vsaki dan sv. maša za rajno Barbo Kotar, plačal sin Anton Kotar."

Cela vas je ginjena priznavala: "Očividni sad materine molitve!"

Tvoj nedeljski tovariš.

Piše Rev. J. C. Smoley.

ZADNJA NEDELJA PO BIN-KOŠTIH.

Tedaj beži na hribe, kdor je v Judeji.

Mat. 24, 16.

Dve prerokovanji smo slišali v današnjem evangeliju: o razdejanju mesta Jeruzalema in o poslednji sodbi. Prerokovanje o razdejanju Jeruzalema se je že davno izpolnilo. Znano vam je, kako je l. 70 po Kr. r. oblegalo rimsko vojaštvo Jeruzalem, ga dobilo v svojo oblast, razrušilo celo mesto in krasni jeruzalemski tempelj, prebivalstvo pa deloma poklalo, deloma pa odvedlo v sužnost. Kristus Gospod je prerokoval o razdejanju Jeruzalema, da bodo takrat velike stiske. In v resnici so bili takrat dnevi groze. Toda Gospod je poskrbel za svoje vernike. "Ko pa zagledate gnusobo razdejanja," je rekel, "na svetem mestu, tedaj beži na hribe, kdor je v Judeji." Učenci Gospodovi in prvi kristjani so se po tem ravnali. Ko so videli gnusobo razdejanja, katero je Gospod prerokoval, so pobegnili v gore in se tako rešili.

Izpolnilo se bo pa tudi drugo prerokovanje Gospodovo o poslednji sodbi. Kedaj, ne vemo. Gospod tega ni povedal. Pa tudi takrat bodo velike stiske: "In prikazalo se bo znamenje Sinu človekovega in tedaj bodo zaplakali vsi narodi na zemlji," pravi Gospod sam. In da se bo res vse zgodilo, kar je prerokoval, je potrdil: "Resnično povem vam: Nebo in zemlja preideta, moje besede pa ne bodo prešle."

Ker bo sodnji dan gotovo prišel, ker bo ta dan dan groze in dan

stiske, ni li Kristus poskrbel tudi za ta dan za svoje vernike? Nas li ni opozoril na nekako pribežališče, kamor bi mogli pobegniti in iskati zavetišča? Da, Gospod je poskrbel tudi za to. Besede: "Tedaj beži na hribe, kdor je v Judeji" veljajo tudi o sodnjem dnevu: "Kdor je v Judeji" — Judeja, zemlja sveta, je naša sv. cerkev. Ti, ki so v Cerkvi, naj beže na gore! Na katere gore? Te gore vam hočem pokazati danes.

Tri gore so, na katerih bomo lahko na dan sodbe iskali zavetišča, namreč:

1. gora pokore,
2. gora molitve in
3. gora usmiljenja.

1. **Gora pokore.** — Opozorim vas na to, kar beremo pri evangelistu Matevžu o sv. Janezu Krstniku. Nekoč so prišli k njemu nekateri farizejevi in sanducejevi, da bi spoznali svoje grehe in prejeli krst v znamenje pobožljanja. In glejte, tu jim je Janez Krstnik zaklical: "Gadja zalega, kdo vam je pokazal, da bežite pred bodočo jezo? Storite vreden sad pokore!" (Mat. 3, 7-8). Storite pokoro! To je torej ono pribežališče pred jezo sodnjega dne. To je ona gora, na katero moramo pobegniti tudi mi, da se rešimo jeze sodnjega dne.

Gora pokore. Gorje mu, kdor bi jo odlašal, kdor bi ostal v nespokornosti do konca! Kristus Gospod pravi sam: "Če se ne spokorite, boste vsi enako poginili." (Luk. 13, 3). In glede sodnjega dne pravi Kristus o teh, ki se ne brigajo za pokoro: "Možje Ninivljani bodo vstali ob sodbi s tem rodом, da ga ob-

sodijo; oni so namreč vsled Jonove pridige delali pokoro; in glej, ta je več kot Jona." (Luk. 11, 32). To pomenja: Ninivljani so težko grešili: a prišel je k njim neznan, tuj človek, prerok Jona in jim pridigoval in oznanjal pokoro en sam dan; pa vse mesto ga je poslušalo in in se pokorilo. Nam ne oznanja pokore kak tujec, kakor jo je oznanjal Ninivljanom prorok Jona: "Ta je več kot Jona." Pokoro nam oznanja cerkev, pokoro nam oznanjajo duhovni; skozi njihova usta govori Kristus sam: "Kdor vas posluša, mene posluša; kdor vas zaničuje, mene zaničuje." In kdor ne bo poslušal tega glasu, proti temu se bodo oglasili na sodnji dan Ninivljani. In s temi, ki nočejo poslušati glasu pokore, se bo zgodilo na sodnji dan, kar je povedal Gospod, ko je razposlal svoje učence: "In kdorkoli vas ne sprejme in ne posluša vaših besed, pojte iz tiste hiše ali mesta, in otresite prah s svojih nog. Resnično vam povem, Sodomljanom in Gomorjanom bo ložje v dan sodbe, kot tistemu mestu." (Mat. 10, 14). To pomenja: Sodomljani in Gomorjani so težko grešili, in se bodo težko zagovarjali na sodnji dan; toda njim ni nikdo oznanjal pokore; komur se pa oznanja pokora in ostane kljub temu v nespokornosti, temu se bo na sodnji dan hujše godilo.

Zato, prijatelji, radi hodite na goro pokore. Človek je slaba stvar, lahko pade. Če padeš, stopi na to goro pokore, kjer ti Kristus podaja svojo roko; kajti apostol Pavel pravi: "Če bomo mi sami sebe sodili, ne bomo sojeni." (I. Kor. 11, 31).

2. **Gora molitve.** — Gora molitve je naše drugo zavetišče. Kadar molimo, dviga se naša duša v višine, zato pravim: gora molitve. K molitvi, kakor k zavetišču, z ozirom na sodnji dan, nas je vzpodbujal Gospod sam, ko je rekel: “Čujte torej in molite o vsakem času, da bi bili vredni ubežati vsemu temu, kar se ima zgoditi”. (Luk. 21, 36). Potrebo molitve nam označa Gospod v sledeči priliki: “Kateri kralj gre na vojsko zoper drugega kralja, pa ne sede prej in ne premisli, če more z deset tisoči iti zoper njega, ki gre z dvajset tisoči proti njemu? Če tega ne more, pošlje poslanstvo, dokler je oni še daleč, in prosi miru” (Luk. 14, 31-32). Mi smo slabi, jako slabi in gremo k sodbi; kaj drugega nam je storiti, kakor prositi, moliti? Vsaka molitev je kakor poslanstvo za mir. Zgodovina nam pripoveduje, da je cesar Henrik II. oblegal mesto Troja v Italiji, ki se je proti njemu uprlo. Cesar se je zaklel, da bo mesto do tal razrušil, če je dobi v svojo pest. Prebivalce je obšel strah in groza. Vse prošnje so bile zastoj, cesar se ni hotel dati potolažiti. Tedaj so pa meščani poslali k cesarju male otročiče; šli so v sprevodu, po dva in dva, s sklenjenima ročicama, in prepevali: Kyrie eleison, Gospod, usmili se nas! Ko jih je cesar zagledal, se je razjokal. A spomnil se je prisege, da hoče mesto pokončati, in rekel: “Bog mi je priča, da ne bom jaz kriv smrti teh otrok, marveč izdajalski meščani.” Toda otroci so prišli zopet drugi dan in zopet prosili: Kyrie eleison! In tu se cesar ni mogel več premagati. Radi otrok je odpustil celemu mestu. Naše molitve, s katerimi prosimo Boga, so ravno taki otroci, ki prosijo za odpuščanje: Kyrie eleison, Gospod, usmili se nas! To je drugo zavetišče na dan sodbe: gora molitve.

3. Je pa še tretja gora, kamor lahko pobegnemo pred grozami sodnjega dne, in to je **gora usmiljenja**.

“Blagor usmiljenim, ker oni bodo usmiljenje dosegli,” pravi Gos-

pod. Usmiljeni moramo biti. Kaj pa to pomenja? Imeti moramo usmiljeno, potrpežljivo srce; srce, ki se rado usmili in rado pomaga trpinu. Ne bom vam na široko razkladal, kako veliko zavetišče bo usmiljenje na dan sodbe; opozorim vas le na besede Gospodove, kako bo sodnji dan sodil ljudi. Izvoljenim poreče: “Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta, posedite kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta. Lačen sem bil namreč, in dali ste mi jesti; žejen sem bil, in dali ste mi piti; tujec sem bil, in ste me vzeli pod streho; nag sem bil, in oblekli ste me; bolan, in ste me obiskali; v ječi sem bil, in ste prišli k meni” (Mat. 25, 34 ss). Glejte: Blagoslovljeni bodo imenovani: Slišali bodo: “Pridite!” Komu poreče to? Tem, ki so vršili dela usmiljenja.

To so torej tri gore, na katere pobegnimo pred grozami poslednje sodbe — gora pokore, gora molitve, gora usmiljenja. Ne odlašajmo našega bega na zimski čas ali pa na soboto, to je na dan smrti. Zima je mrzla, ravno tako je mrzla smrt; sobota, dan, ko se nič ne dela; na dan smrti se tudi več ne dela, zato ne odlašajte dneva pokore, molitve, usmiljenja. “Molite,” opominja Gospod, “da bi vaš beg ne bil na zimo ali sobotni dan.” Hodite na te gore za časa vašega življenja, pa boste, ko se bo prikazalo znamenje Sinu človekovega, z upanjem gledali v prihajajočega Zveličarja in Sodnika. Amen.

PRVA ADVENTNA NEDELJA.

Bratje, vedite, da je prišla ura, da vstanete iz spanja. — — Rim. 13, 11.

Vsako leto stopa sv. cerkve ob začetku adventne dobe, s katero pričenjamo novo cerkveno leto, pred nas in nam kliče z besedami sv. Pavla: “Bratje! Vedite, da je prišla ura, da vstanete iz spanja.” Cerkev ravna kakor dobra mati, budi nas iz zanikrnosti in lahkomišelnosti.

H čemu nas pa vzpodbuja? Vzpodbuja nas k **boju za rešitev naše duše**. Zato nam kliče: “Vrzimo torej od sebe dela teme in oblecimo orožje svetlobe;” zato nam v današnjem evangeliju predočuje poslednjo sodbo, da bi nas strah pred poslednjo sodbo razvnel k boju za rešitev duše.

Tako vas, prijatelji moji, tudi jaz ob pričetku leta vzpodbujam: Bojujte se za zveličanje svoje duše! Rečem vam: Ta boj je 1. — najplemenitejši in 2. — najpotrebnejši.

Za rešitev naše duše se nam je treba brezdvomno bojevati. Vi veste, da je napisal sv. Pavel ob koncu življenja s svojim listu Timoteju besede: “Dober boj sem bojeval.” In Kristus sam je rekel: “Kraljestvo božje silo trpi in silni ga potegnejo nase” (Mat. 11, 12).

In res, če pomislimo, koliko treba delati, koliko se boriti, da si ohranimo dušo brez greha, koliko se treba premagovati, da bi ostali stanoviti v dobrem, da bi si nabrali dobrih del za večnost, bomo lahko spoznali, da se moramo za rešitev duše res bojevati.

Rekel sem, da je ta boj najplemenitejši boj. Iz koliko vzrokov? Iz treh! Prvič z ozirom na to, za kaj se bojujemo, drugič z ozirom na to, s čim se bojujemo in tretjič z ozirom na to, kdo nas podpira v tem boju.

Prvič z ozirom na to, za kaj se bojujemo. Svet se bojuje za slavo in razne druge reči. Bojuje se za čast in slavo. Koliko se trudi za ti dve! Koliko se trudi, da bi si povečal svoje premoženje! Bojuje se narod zoper narod, da bi mu ugrabil ozemlje, da bi si narod zaslužnil. Koliko krvi je bilo na svetu radi tega prelite! Koliko nesreč je radi tega prišlo nad narode! Obrnite se pa sedaj k boju za rešitev duše! Ni-li to najplemenitejši boj? Bojevati se, da si ohranite dušo čisto; bojevati se za to, da si dušo okrasite z dobrimi deli; bojevati se za krono pravičnosti, bojevati se za to, da bi mogli enkrat s Kristusom vstopiti v nebesa! Kristus sam nas pred vsem

vzpodbuja k temu: "Iščite najprej božjega kraljestva, vse drugo vam bo pridano" (Mat. 6, 33). "Najprej", pravi, "božje kraljestvo", potem skrbite še-le za drugo. In tako se je bojeval Kristus sam za rešitev naše duše, postal je reven in ubog za to rešitev naše duše pretil je na Golgoti zadnjo kapljo svoje krvi.

Boj za rešitev duše je pa najplemenitejši tudi z ozirom na orožje, s katerim se bojujemo. Ljudje se bojujejo v svojih bojih z orožjem, ki ni ravno častno, ki je grozno. Bore se z lažmi in obrekovanjem, z nasilstvom in pritiskom, bore se s krvjo in jeklom. Kako grozno je čitati, kakega cročia so se posluževali narodi v poslednji svetovni vojni! Na milijone je bilo mrtvih, na milijone jih hodi pohabljenih po svetu; opustošeni kraji pričajo, s kakim orožjem se je bojevalo. S kakim orožjem se pa bojujemo za rešitev duše? Glejte, kako krasno je to orožje! V prvi vrsti je zatajevanje samega sebe. K temu nas vsopodbuja Gospod sam: "Če hoče kdo za menoj priti," pravi, "naj vzame svoj križ na svoje rame in hodi za menoj." Zatajevanje samega sebe — to je močno orožje proti vsem napadom na našo dušo. Je pa tudi plemenito orožje, ker sv. Ciprijan pravi: "Ta je v resnici kralj, kdor zna obvladati samega sebe." In drugo orožje v boju za rešitev naše duše nam označuje sv. Pavel v listu do Efežanov: "Zavoljo tega primite za popolno orožje . . . Stojte torej, ob ledjih opasani z resnico in oblečeni z oklepom pravičnosti, na nogah obuti s pripravljenostjo za evangelij miru; zraven pa še zgrabite ščit vere, ki boste z njim zmogli vse goreče strelice hudobnega duha, in vzemite čelado zveličanja in meč Duha, ki je božja beseda" (Efež. 6, 13—18). Kratko: Bojuj se z resnico, pravičnostjo, besedo, molitvijo! Je-li v kakem boju plemenitejše orožje ko v tem?

Je pa plemenit ta boj tudi z ozirom na tega, ki nam v njem pomaga. Je to Jezus Kristus, naš Zveličar. "Jaz ostanem pri vas vse dni

do konca sveta," obljubil je svoji cerkvi, ki nas mora v tem boju podpirati. Kristus naš sobojevnik! In razun Kristusa se bojuje z nami naš angelj varuh, bojuje se Marija, Mati božja, bojuje se naš patron, bojujejo se vsi svetniki in svetnice božje. Zato je rekel apostol Pavel ob koncu svojega življenja: "Dober boj sem bojeval." Dober imenuje ta boj, in prav je imel, ta boj je bil najlepši.

Ta boj za rešitev naše duše pa je tudi najbolj potreben. "Kaj pomaga človeku," pravi Kristus Gospod, "če si ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi?" Ko bi si pridobil vse dežele celega sveta, ko bi bili tebi podložni vsi narodi sveta — — če zgubiš svojo dušo pri tem, pogubljen boš na veke. Ko bi imel cel svet, svoje duše z njim odkupiti ne moreš. Zato se moraš bojevati za svojo dušo; moraš, pravim; zakaj "kraljestvo božje silo trpi, in le silni je potegnejo na se."

Pripoveduje se o sv. Alfonzu Ligvoriju, da ga je obiskal njegov sorodnik, Jožef Ligvori, ko je nevarno zbolel. Ta ga je kleče ob njegov postelji prosil za blagoslov in posledni nauk. Sv. Alfonz ga je blagoslovil in rekel: "Reši svojo dušo!" To je bil njegov zadnji nauk: Bojuj se, reši dušo, ker ta boj je najbolj potreben.

Prijatelji moji, bojujte se tudi vi za rešitev svoje duše! Cerkev vam danes kliče: "Bratje! Čas je, da vstanete iz spanja!" Morda ste dosedaj spali; prebudite se, oblecite orožje svetlobe!

Slavni admiral Nelson priplul je nekoč kot ladijin kapitan s svojo ladijo na obrežje Kanade. Šel je na suho in hodil od zabave do zabave. To je precej dolgo trpelo; končno pa je prišel eden njegovih pomorščakov in mu rekel: "Nelson, veter je začel pihati, čast, dolžnost nas kliče!" in ga peljal s seboj na ladijo.

Da, veter veje, naše življenje se hitro nagiba k večnosti; je čas, da bi se spametovali in pričeli z bojem za rešitev naše duše. Čast nas kliče

— — ta boj je najbolj plemenit in najbolj potreben! Daj Bog, da bi tudi mi z apostolom Pavlom mogli reči ob koncu svojega življenja: "Dober boj sem bojeval tek dokončal, vero ohranil, sedaj pa mi je pripravljena krona pravice." Amen.

DRUGA ADVENTNA NEDELJA.

Kaj ste šli gledat v puščavo?
Trs, ki ga maje veter?

— — Mat. 11, 7.

Kristus Gospod je govoril množicam o Janezu Krstniku. Vprašal jih je: "Kaj ste šli gledat v puščavo? Trs, ki ga maje veter?"

Kdo pa je trs, ki ga maje veter? Je to človek, ki je danes dober, jutri pa hudoben, ki danes verje, jutri pa ne. Janez Krstnik ni bil tak; on je bil trden v veri, on je bil svet, tako da ga je Kristus imenoval "več kot proroka," rekel je, da je angelj: "Glej, jaz pošljem svojega angela pred tvojim obličjem, ki bo pripravljaval pot pred teboj."

Prijatelji moji, takih trsov, ki jih veter semtertja maje, je v naši dobi silno mnogo; danes je še veren katoličan, jutri pa bo prišel kak odpadnik in ga zapeljal k brezverstvu. Danes je še pobožen, jutri že največji brezbožnež; danes še molí, jutri se bo iz molitve norčeval; danes obljubuje pri sv. spovedi, da se bo tega ali onega greha skrbno izogibal, jutri bo grešil znova. Kako nesrečen je tak človek! Zveličanja ne bo dosegel; kajti Kristus Gospod pravi: "Kdor ostane stanovitven do konca ta bo zveličan." (Mat. 10, 22). Neki svet škof pravi: "Ko bi razdal vse svoje premoženje ubogim, ko bi se dal mučiti, ko bi moral pretrpeti toliko, kolikor so pretrpeli vsi mučeniki vkup; ko bi si dal odreti kožo, kakor sv. Jernej, ko bi se dal z žago prežagati, kakor se je dal sv. Šimen, ko bi se dal peči, kakor sv. Lovrenc: če nisi stanovitven, to je, če padeš po sv. spovedi znova v greh in te v tem grehu zasači smrt, zgubil si vse. Kdo izmed vas bo zveličan? Ta, ki se

je bojeval štirideset, petdeset, šestdeset let? Ne! Morda ta, ki je v službi božji osivel? Ne! Edino ta bo zveličan, ki bo ostal stanoviten do konca."

Prijatelji moji, kako važna resnica: Brez stanovitnosti ne bomo zveličani.

In ker je stanovitnost tako potrebna, hočem vam danes povedati sredstva, da boste ostali stanovitni. Pravim vam:

1. Molite!
2. Varujte se grešnih priložnosti!
3. Prejemajte sv. zakramente!

Ostati stanoviten pomenja, da ne padamo v stare grehe, da spolnujemo voljo božjo. Res, to je težko. Če premislimo, kako smo slabi, kako hitro pademo; če premislimo, koliko priložnosti nas vabi v greh, če se spomnimo besed sv. Petra, ki pravi, da "hodi hudič okoli kakor rjoveč lev, ki gleda, koga bi požrl" (I., 5, 8) — — potem moramo priznati, da je človeku res težko ostati stanoviten. In vendar je to neobhodno potrebno. Gospod je to določno povedal. "Kdor ostane stanoviten do konca, ta bo zveličan." Kaj torej storiti, da boste stanovitni?

1. **Molitev!** — Molitev je glavno sredstvo če hočemo kako milost zadobiti, potrebna je torej tudi, če si hočemo pridobiti stanovitnost, veliko milost. Saj je Kristus obljubil, da bo uslišal naše prošnje, naše molitve: "Karkoli boste prosili Očeta v mojem imenu, dal vam bo" (Jan. 16, 23). Dal nam bo torej tudi stanovitnost.

Človek obljubi, da se bo poboljšal. Napravi trden sklep, da se bo na vsak način tega ali onega greha izogibal, da ga ne bo storil več. Pa pride silna skušnjava, in človek znova pade v greh. In zakaj pade zopet v stari greh? Zato ker premalo moli, ker se preveč zanaša na svojo lastno moč. Moliti moraš, prijatelj, če hočeš odbiti skušnjavo! Brez molitve ne dosežeš ničesar. Moli iskreno, moli goreče, in Bog ti bo dal moč, da boš ostal stanoviten. Z molitvijo premoreš vse, brez molitve

si zgubljen. Sedaj razumemo besede sv. Terezije: "Želim si, da bi mogla stopiti na visoko goro in da bi imela glas, ki bi ga slišal ves svet; pa bi klicala: Molite, molite!"

Molitev je torej prvo sredstvo za stanovitnost.

2. Z molitvijo pa združi drugo sredstvo: **Varuj se grešnih priložnosti!**

"Priložnost dela tatove" — — pravi star, resničen pregovor.

Rev. E. Berlec, O. F. M.

Večno življenje.

Pride Zveličar
k sodbi mogočni:
Vstani, otrok,
v luči poročni!

Vstali v sijajnih
bomo telesih:
večna mladost
krije v nebesih.

Nova bo pesem
v zborih donela:
"Sladka, Gospod,
tvoja so dela! — —"

Zginejo borbe,
mine trpljenje:
"Ljubljen, naš Bog,
večno življenje!" . . .

Pomislite, kaj pa je bilo vzrok, da ste padli znova v ta ali oni greh, da ste bil trs, ki ga veter maje semtertja? Bile so to slabe priložnosti, katere ste morda sami iskali. Kaj je bilo vzrok, da ste se znova vpijanili? Bila je priložnost! Kaj je bilo vzrok, da ste zopet obrekovali? Bila je oseba, s katero ste se srečali, in ta vas je zopet zapeljala k obrekovanju. Kaj je bilo vzrok, da si grešil v mislih, besedah, željah, dejanjih proti čistosti? Bila je pri-

ložnost.

Priložnosti se moraš torej varovati, ako hočeš ostati stanoviten v dobrem. Ali pekel, ali pa beg pred grešno priložnostjo, to imaš na izbiro; srednje poti ni.

3. In tretje sredstvo je **prejemanje sv. zakramentov, spovedi in sv. Rešnjega Telesa.**

Čemu pa je Kristus postavil spoved? Da bi mogli vstati, če pademo, da bi si rane celili in se krepili za nov boj.

Čemu je postavil sv. Rešnje Teleso? Povedal je to sam, pri njega obljubi. Rekel je množicam: "Delajte ne za jed, ki mine, temveč ki ostane v večno življenje." In ko so ga prosili za to jed, jim je rekel: "Jaz sem živi kruh, ki je prišel iz nebes . . . Ako kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj; in kruh, ki ga bom jaz dal, je moje meso za življenje sveta" (Jan. 6, 27—52).

Zato torej je postavil ta zakramenta, sv. spoved in sv. Rešnjega Telesa, da bi se krepčali z njima in ostali stanovitni do konca, za večno življenje.

Le malo pomislimo! Če molimo, da nam Bog svoje milosti, da bi skušnjavo premagali, pošilja nam angela ali kakega drugega svetnika, da bi nam v tem boju pomagal. Če pa prejemamo sv. zakramente, ne prihaja k nam kak angel ali svetnik, marveč Bog sam, Jezus Kristus, prihaja, da bi se bojeval z nami in za nas. Imamo li torej še kako boljše sredstvo zoper skušnjave kakor pogostni sprejem sv. zakramentov? Nimamo ga!

Prijatelji moji, tu imate sredstva za stanovitnost: Molite! Varujte se grešnih priložnosti! Sprejemajte pogosto sv. zakramente!

Je kedo med nami kakor trs, ki ga maje veter semtertja?

Prijatelj, poslušaj se teh sredstev pa boš ostal stanoviten.

Ti pa, o sv. Janez Krstnik, ki si nam dal tako velik zgled stanovitnosti, prosi za nas, da bomo tudi mi ostali stanovitni do konca! Bog nebeški pa naj nas blagoslovi in nam podeli svojo moč. Amen.

Konrad Bolanden:

 Šentjernejska noč.

Zgodovinski roman.

Prosto preložil:

Rev. J. C. Smoley.

"Kaj delaš pa ti tu, hudomušnež?" vprašal je kralj, kateremu so ugajali norčevi dovtipi in šale.

"Norčujem se iz svojih misli, bratec!"

"Norčuješ se iz svojih misli? — Čudne besede!" rekel je kralj med smehom. "Kaj pa misliš?"

"Jaz mislim, da je bolje za kralja, če ima božjega namestnika za svojega očeta, kakor pa človeka, ki ima dva obraza."

"Dva obraza? Kdo pa je to?"

"Pogani mu pravijo Janus, Francozi ga pa imenujejo Coligny," rekel je Serra drzno, zanašajoč se na pravice svojega stanu. "Eden obraz Janov pomenja mir, drugi pa vojno, — eden, obraz Coligyjev pomenja zvestobo, drugi izdajstvo. Vprašajte le svoj spomin, če mi moja trditev resnična glede dvojnega obraza tvojega očeta Coligny-ja."

"Ti si pravi potepuh, ki zasluži bič, ker je prisluškoval."

"Je li to prisluškovanje, če mi najjasnejši glas v Franciji slučajno zadoni na moje uho? Sploh se pa vašega biča prav nič ne bojim, ker ga nisem zaslužil. Sicer pa velja pri modrijanih tega sveta kazni na kraljevem dvoru za zasluženje."

"Nesramnež!"

"Ker ti resnico povem, bratec?"

"Dokaži svoje besede, — ali pa bo pel bič!"

"To je za previdnega dvorjana jako težka, za dvornega norca pa jako lahka naloga, Sire Karol! Dokaži: — Admiral Coligny je zaslužil za svoj obraz, ki pomenja izdajstvo, še nedavno vislice, — danes ga pa kralj imenuje svojega očeta."

Karel se je vgriznil v ustnice. Je-

za ga je naenkrat minula, ko je pogledal v Serrov spačen obraz.

"Dobro! Izvrstno!" je rekel Karol med smehom. "Zato ti dovolim, da si smeš na vsak način vzeti božjega namestnika za svojega očeta."

"Komu dovoljuje to vaše Veličanstvo?"

"Norcu, potepuhu Serra!"

"Papež ne mara potepuhov za svoje sinove; — iz tega vzroka se ti nisi odpovedal sinovstvu."

"Ravno narobe, osel! Jaz nočem imeti potepuha za očeta."

"Potemtakem se pa drži papeža, ker on vzgaja in strahuje že skozi petnajststo let cesarske in kraljeve sinove v strahu božjem."

"Ti boš postavljaj kraljem vzgojitelje, strahovavce?"

"Jaz ne! Kar je pa Bog ustanovil, tega pa tudi moja modrost ne more premeniti. Jaz smatram sploh strahovavce za kralje in cesarje za najboljšo božjo naredbo; kdo bi si sicer upal pokazati kraljevim in cesarskim Veličanstvom pravo pot, če so na napačni, ako ne namestnik božji na zemlji?"

"Včasih si pa res dolgočasen in pust!"

"To prihaja od zraka v Louvre, je jako kužen," dodjal je Serra. "Zato je pa zunaj Louvre-a toliko bolj veselo. Po vsem Parizu hodijo ljudje po glavi od samega začudenja."

"Od začudenja, — zakaj?"

"No, radi tebe, bratec!"

"Kako to?"

"Ker si se zvezal s svojimi sovražniki zoper svoje prijatelje — to se pravi, s protestanti zoper katoličane — to se pravi nadalje s peščico utročenih upornikov zoper celi francoski narod."

"Kdo pravi to?"

"Po vseh ulicah v mestu Parizu kriče to že vrabci raz streh."

Karol se je obrnil in šel naprej, norčeve besede so ga precej vznemirile.

"Narod, — narod, — kdo je ta narod, ki se bo ustavljal mojim zmagoslavnim nameram?" je rekel in zaloputnil jezno z vratmi svoje sobane. "Naroda, ki se upira in ustavlja, jaz ne poznam. Podložnike poznam, ti pa so pokorni. Od vseh strani mi poročajo, kako godernja narod, — mislim da so to le materine zvijače in spletke proti Coligny-ju. Toda po norcu ni govoril glas moje matere, — ampak glas resnice. — Kaj pa hoče ta narod, kaj hoče ljudstvo? Sem li njegov varovanec? Bom li ljudstvo prosil za dovoljenje, da smem izvršiti svoje velikanske načrte? — Bedasto ljudstvo! Zaničevati treba bedake! — Vsaj poznamo hujšakače ljudstva! Coligny ima prav: — vedno in vedno so bili papeži, ki so podpirali ljudstvo v njegovih trumah in svojeglavnosti! Če so imeli kralji vezane roke vsled raznih pravic, ki so jih dali ljudstvu, če se niso mogli ganiti radi slobodščin, ki so jih morali z listinami potrjevati plemstvu, — kdo je bil temu vzrok? Papeži! En vzrok več, da se odtrgam od Rima. Popolnoma resnično je: — protestantizem bo osvobodil kralje Rima, naredil jih bo za papeže v njihovih državah, za gospodarje v državi in cerkvi, bodo torej res pravi suvereni. Zato pa: Proč od Rima!"

Stopil je k mizi, vzel Coligny-jevo spomenico v roke in jo pričel brati, pa ne od začetka, ampak pri kon-

cu, kakor delajo sploh površni ljudje.

"Fino, — — krasno, — — izbor-no!" je vzkliknil.

"Vaše Veličanstvo si bo osvojilo ozemlje, s katerim se glede velikosti, krasote in bogastva, glede števila prebivalstva in mest ne more meriti nobena pokrajina Francije, Vaše Veličanstvo bo dobivalo od Nizozemske letno najmanj en milijon frankov. Vaše Veličanstvo si bo zadobilo nesmrtno slavo, vaši sovražniki se bodo pred vami tresli in trepetali, prijatelji in zavezniki vas bodo slavili, z eno besedo: Vašemu Veličanstvu se nudi prilika, da postane najmočnejši vladar celega krščanstva."

"Za Boga, — — to hočem biti!" je vzkliknil Karol. "Kako krasno — — najmočnejši vladar celega krščanstva!" . . .

KRALJEVA MEČA.

Princezinja Margareta se je poslužila kraljevega dovoljenja, da sme na božjo pot k Naši Ljubi Gospej na Jezeru, takoj prihodnji dan. Njena prijateljica, grofica Autremontska, dve hišini in sluga so jo spremljali.

Med potjo je opazila grofica nekako čudno razburjenje na princezinji. Na obrazu ji ni bilo videti one pobožnosti, s katero gre človek na božjo pot, ampak neko veselje, neka radost, katere nikakor ni mogla prikrivati. Dveurne poti ni napravila z mirno ježo, z rožnim vencem v roki, ampak na svojem čilem konjiču je dirjala, da je imela Blanka dovolj truda, da se je s svojim rujavcem obdržala ob njeni strani. Celo pred čudodelno podobo Matere božje v starodavni kapelici, ki je stala ob krasnem z gozdovi obdanem jezeru, ta razburjenost princezinje ni zapustila. Mej tem ko je Blanka goreče molila in priporočala sebe in svojce varstvu Naše Ljube Gospe, ko se je spominjala v svoji molitvi tudi svojega rešitelja, se je princezinja jako nemirno premikala ob altarjevih stopnjicah, kakor da bi klečala na žarečem oglju. Kamen

je bil seveda trd, ker princezinja je bila navajena klečati pri molitvi le na blazinah. Čez nekakih deset minut je vstala, vrgla nekaj srebrnjakov v puščico in se podala s svojim spremstvom proti hiši, kjer so božjepotniki navadno obstajali in ki je bila od kapelice le kakih sto korakov oddaljena. Tam je z gospodinjno hitro spregovorila skrivoma nekaj besed in jo prosila za sobo, da bi se mogla malo odpočiti.

"Ježa me je tako utrudila," je rekla proti grofici in svojim hišinam. "Glava me boli, eno uro hočem počivati."

Drugi dan je nepričakovano vstopil kralj v sobo grofice Autremontske, ne da bi se oglasil, ne da bi imel kako spremstvo seboj.

"Ker me pelje pot ravno tod mimo," je rekel prijazno, "nikakor nisem mogel opustiti, da bi se ne poklonil naši kraljici krasote in miline."

Grofica Blanka se je resnobno priklonila; začudena je bila radi nenadnega in nenavadnega vladarjevega obiska, ki je pomaknil dva stola nekoliko bližje in se vsedel grofici nasproti.

"Kaj pa dela Coligny-jev prijatelj izza njegovih mladih let, vaš stari oče?"

"Hvala, Veličanstvo, za naklonjeno in blagohotno vprašanje! Moj stari oče je šel z admiralom v Châtillon."

"Res, res — — popolnoma sem pozabil na to! In kako gre vam? Kakor videti, ste prinesli od božje poti nekako svečano resnobo s seboj. Podoba Naše Ljube Gospe na Jezeru ne more izražati čistega duha nebeških višin jesneje, kakor ga kaže vaš obraz"

"Prosim vaše Veličanstvo, da naj se ne norčuje iz mene prosim, da onega vzvišenega bitja ne primerja z mojo malenkostjo."

"Resnično, grofica Blanka, jaz se nikakor ne šalim, jaz se nikakor ne norčujem! Mogoče nekoliko sanjaram, toda tega je kriva vaša krasota. Toda," je dostavil, ko je videl, kako je vsled zadrege rdečica oblila

njen obraz, "pred vami se niti kralj ne sme posluževati besed vljudnosti in dvorljivosti. Govoriva torej o drugih zadevah, ki pristojajo vaši časti, — — govoriva o kreposti in molitvi. Ste se li spominjali tudi mene v svojih molitvah pri Naši Ljubi Gospe?"

"Da molimo za svojega vladarja, to je dolžnost vsakega kristjana."

"Hvala! Kako dolgo pa ste bili v kapelici?"

"Nekako deset minut."

"Samo deset minut? In potem?"

"Potem smo šli v hišo za tujce, za božjepotnike."

"Gotovo, da bi se odpočili?"

"Princezinja Margareta je potrebovala počitka. Tožila je, da jo boli glava."

"Se mi jako smili! Je li rabila kaka zdravila?"

"Počitek ji je pregnal glavobol."

"Si je li najela sobo?"

"Da, Veličanstvo!"

"V sobi je prebila eno uro?" In čisto sama?"

"Da, Veličanstvo!", odgovorila je Blanka; nikakor ni mogla razumeti, čemu kralj toliko vprašuje.

Videti je bilo, da je postal kralj nevoljen. Skočil je pokoncu.

"Da, tako je, — — v resnici je tako, — — sestanek!" je rekel in pričel jezno korakati po sobi gori in doli.

Tudi Blanka je vstala, čudila se je, zakaj se je kralj tako razjezil.

"Odpustite, Veličanstvo, če sem nevedoma jaz vzrok vaše nevolje!"

"Ne, — — vi ne, grofica! Ravno narobe, — — hvaležen sem vam, kajti vaša resnicoljubnost mi potrjuje moje sumnje. Vedite, — — moja sestra je goljufala vas in mene. Za božjo pot ji ni bilo mar, ampak skrivaj se je hotela sestati z vojvodom Henrikom Gizom. To se je zgodilo v tej gostilni, v sobi, ki jo je princezinja najela, in kjer jo je vojvoda pričakoval. Za Boga, — — tega mora biti enkrat konec!"

Zopet je pričel tekati po sobi gori in doli, z desnico je zgrabil za bodalce, levico pa je držal krčevito stisnjeno.

Glasnik Društev Najsv. Imena.

H. B.

ON BIL JE MOŽ . . .

(Nadalj. iz št. 16.)

Tomaža Mora smo zadnjič pustili na dvoru Henrika VIII., v solčnih žarkih kraljeve milosti, ki ga pa prav tako niso ogreli, kakor božično solnce ne. Duhovit, kakor je bil, ga je kmalu prevedel kot aprilovo naravo, ki ga je danes pripravljena povišati, kakor Faraon egiptovskega Jožefa, jutri mu pa odsekano glavo položiti pred noge.

Dvorska služba je bila radi tega zanj žrtev, ki jo je sicer doprinesel, ne radi kralja, ampak radi države. Angleška država je takrat, pod otrokom kraljem, potrebovala mož, kakor je bil Morus. Malo jih je imela. Večina njih je sebe iskala, ne države, ne ljudskega blagra. Državni kancler kard. Wolsey, je bil eden tistih, ki ni imel poguma, da bi kralju naravnost povedal, kar je mislil. Zato je bil pa Morus pri njem slabo zapisan, zlasti, ker kot tak, kot mož značaja, ni hotel gosti v njegov rog, kadar mu vest tega ni dopustila. Ko mu je nekoč v državnem svetu, katerega najmlajši član je bil, nekaj oporekal, mu je Wolsey v obraz zabrusil, da je "prismojen norac." On mu je pa hladnokrvno odgovoril: "Naj bi ljubi Bog dal, da bi njegovo veličanstvo kralj imel v svojem svetu enega samega norca!"

Umevno je, če je Morus iz tega značaj vbijajočega dvornega ozračja večkrat zaželel svojega družinskega kroga, kjer je vel čisto drugi, srce dvigajoči duh. Kadar je le mogel je pohitel na svoj dom, da se otrese dvornih bacilov in svojo dušo zopet bolj trdno priveže na Najvišje Veličanstvo, v resnici, ne v blestečih besedah — na Boga. Tam

v svojem tihem domu, kjer ni vladalo tako šumno življenje kakor na dvoru, zato pa timbolj bogato, katerega duša je bil sam, je vsak dan prisostoval sv. maši. Tudi najnujnejši državni posli mu niso nobene ukradli. Če se je kdo ob tisti uri javil s kako državno zadevo, mu je dejal, da je pred vsem služabnik Najvišjega, nebeskega kralja, potem šele pride njegovo zemsko veličanstvo na vrsto. Ako slučajno ni bilo ministranta, je ministriral sam. In to še pozneje, ko je že zavzel mesto lordkanclerja. Nekega dne ga je vojvoda norfolški dobil v tej službi in mu po sv. maši dejal, da se to vendar ne spodobi za lordkanclerja. On ga je pa mirno zavrnil, da se menda kralju ne bo zameril, ako služi najvišjemu Kralju, še manj more biti to poniževalno zanj samega.

Kako krasen zgled za naše "može". Nje, ki so še veliko bližje pluga kot krone, ne pripravi nihče, da bi šli v nedeljo vpricho svojih tovarišev streči k sv. maši. Sram jih je, ponižanja se boje. Ako se kedo takih, ki imajo že kak Dr. pred seboj in kakega svetnika za seboj, vendarle skorajši in nadomesti ministranta, so že vsi časopisi polni o njegovem junaškem činu. Zavesti, da Deo servire regnare est, Bogu služiti se pravi kraljevati, te zavesti ni več, mej moškimi, ki se tako radi trkajo na svoja junaška prsa najmanj, sicer bi ne bili take kukavice kakor so. Malo kje zašumi: "Ali si ga videl, farskega podrepnika," pa stisnejo rep in hajdi v goščo, s trdnim sklepom: Nikoli več, magari, da mi da vse, kar za peto mašo za služi. S takimi zajci pa pojdi v boj

za katoliško stvar. Če bi Cerkev tisti, ki je rekel: "Glejte jaz ostanem pri vas do konca sveta" in: "Peklenška vrata je ne bodo premagala," ne držal pokonci, bi se bilo Voltairevo širokoustenje, da bodo njegovi prijatelji to "nesramnico", kateri je on "grob skoopal", zagreblji, že zdavnaj uresničilo.

Pri Morovi mizi je bilo redko najti kake diplomate, ki bi pridno zalivali svoje diplomatične intrige, kakor je to danes pri takih gospodih v navadi. Tega je bil na dvoru preveč sit. Najrajši je bil sam s svojo družino. Pač pa so bili večkrat okoliški reveži njegovi gostje. Tem vrata njegove hiše ne le niso bile zaprte, ampak jih je celo sam iskal po hišah in jim obilno podporo delil, k njem prihajajoče pa pri svoji mizi gostil. Krasno se zrcali njegovo plemenito srce v sledeči dogodbi: Po neprevidnosti njegovega soseda je izbruhnil ogenj in objel tudi njegovo posestvo. Dobro založene shrambe — bilo je meseca avgusta — so postale žrtve plamena. Ko so ga o nesreči obvestili, je odgovoril: "Treba Bogu prav tako hvaležen biti za to kar vzame, kakor za to, kar da. Če treba prodajte zadnjo žlico iz hiše, da pomagate vbogemu sosedu, ki je prišel ob vse."

Ako se je bolezen oglasila v družini, je udano in ljubeznivo skrbel za bolnika, če je bil tudi zadnji služabnik. Ob takih prilikah obiskanja božjega je imel navado reči: "Ne smemo misliti, da se bomo na pernicah v nebesa peljali. Tako zlozna pot v nebesa ni, Naš Gospod sam je šel po trnjevi in križevi poti preko Kalvarije, od njegove krvi krvav

ve, v svoje kraljestvo. Služabnik pa gotovo ni več in boljši kot njegov gospod." Zopet krasen zgled za naše može, ki obiskanja Gospodova tako radi s kletvijo v ustih sprejemajo in nosijo, ter zraven mislijo, da jih bo Bog za lase v nebesa vlek, kakor da bi bil on v nebesih ves nesrečen, brez njih.

Toda še bolj črni oblaki so se začeli kopičiti nad Morovo glavo, najbolj črni, ki se morejo pripoditi nad človeško glavo, taki ki varijo smrtonosno strelo za njegovo življenje.

L. 1521. se je vnel mej katoliško Anglijo in s prvimi Lutrovimi bacili okuženo Nemčijo hud peresni boj za čistost katoliškega nauka. Kralj Henrik sam je pograbil za pero in nastopil proti Lutru. Seveda mu Luter odgovora ni ostal dolžan. Drastično, kakor je znal, mu je vrnil. Tedaj pa je dvignilo Mora, ki je bil bogoslovno temeljito izobražen. Versko navdušenje mu je zostrilo pero in mu ga potisnilo v roko. Poleg kardinala Ficherja, poznejšega mučenika, ni nihče drugi v Angliji tako krepko in prepričevalno zavračal nemškega reformatorja, kakor on. Iz hvaležnosti za njegov energični nastop so mu škof-

je poklonili lepo vsoto, okrog 5000 funtov šterlingov. On je pa dar odločno odklonil, češ, da ga ni svetlo zlato, ampak luč prave vere, ki je v nevarnosti, izzvala. Vse siljenje, naj dar sprejme, če ne kot plačilo, pa vsaj kot priznanje, je bilo zastonj. Ker ga zase nikakor ni hotel sprejeti, so ga prosili, če smejo vsaj njegovo družino obdarovati. V svetem ogorčenju jim odvrne: "Nikakor! Rajši ga vrzite v Temzo, kakor da bi katerih mojih dobil le en cent."

To je bil mož, ki si svojega prepričanja, in tega, kar je iz prepričanja storil za dobro stvar, ni pustil plačati. Kedo tak je še mej nami! Kedo danes še dela iz prepričanja, s samim upanjem onstranskega plačila. Kako so redki! Taki še bolj, ki bi odklanjali plačilo za prostovoljno, iz nagibov prepričanja storjeno delo? "Za koliko litrov boš plačal, pa bom s tabo volil?", govore mnogi naši starokrajski "možje". "Koliko komišna mi boš dal?" pravijo ameriški katoliški bankirji, ko iščeš posojila, da bi zidal katoliško šolo? Kamor pogledaš mej bojevnike za katoliško stvar, da vidiš, če se moreš zanesti nanje, povsod vidiš moleče

iškarijotske roke in slišiš pritajeno šepetanje: "Koliko mi daste, da..."

Mejtem pa ko je Morus kakor skala stal, se je začelo na dvoru aprilovo vreme. Kralja, to veternico na kraljevem tronu, je vihar strasti podrl na tla. Postal je žrtev turških nagonov. Ko je po dvajsetih letih zakona njegova postavna žena Katarina polagoma začela odcvetevati, se je začela osipati tudi njegova ljubezen do nje. Njegove poželjive oči so jele iskati lepših rož. Kraljevskim očem so seveda vse na izbiro. Tako je bilo od Davida sem in menda vedno bo, z malimi izjemami. Sicer pa nekronani kralji niso nič boljši. Po daljšem izbiranju je izbral neko Ano Boleyn, kraljičino dvorjanko. Ker so bile takrat civilne poroke tudi pri kronanih glavah še nekaj neznanega, je bilo treba najti pot do altarja. On je mislil, da to ne bo tako težko. Kralj, radi svojega nastopa proti Lutru v Rimu znan kot najbolj krščanski kralj, pa bi je ne našel?

Ni je našel, ker mu jo je zastavil papež. Utrl si jo je, ne do altarja, pač pa do svoje izvoljenke, a le preko mučeniške krvi, ter za ceno vere in Cerkve. (Dalje).

Kakšne vrste mož si?

Dr. F. T.

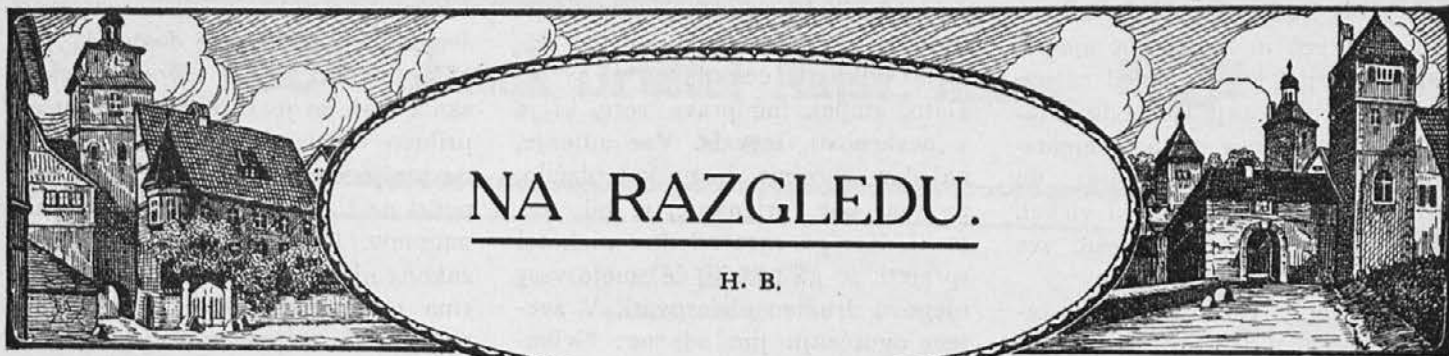
Bilo je v letu 1848., dne 24. februarja, ko je bil Pariz v krvi. Izbruhnila je revolucija, kralj Alojzij Filip je utekel skozi stranska vrata proti morju, da bi se rešil na Angleško. Ljudstvo je divjalo po kraljevih sobanah in metalo najdragocenejše stvari skozi okno. Zažgalo je prestol kraljev. Skozi dvorišče kraljevske dvorane je prišlo tudi nekaj mladih mož, ki so iz kraljeve kapele rešili svete posode in križ, da bi jih obvarovali oskrunbe. Vojaki, vsi pijani, jih pa ustavijo ter hočejo imeti od njih te svete predmete, klicaje: "Živela svoboda!" — "Kaj," zakliče eden izmed onih mladih mož, "vi hočete svobodo? Vediti, da je ni razen v križu Jezusa Kristusa!" — "Da, da, tako je," je zaklicala cela množica, "Kristus je

naš Gospod!", in odmevalo je od vseh strani: "Naj živi Kristus!" V slovesni procesiji so nesli potem križ in svete posode v sosedno cerkev. Beseda odločnega moža je zadržala veliko zlo in vplivala blažilo na toliko vojakov.

Dva dni pozneje je pridigal P. Lacordaire v cerkvi Notre Dame. Ravno je začel dokazovati, da biva res Bog, kar naenkrat pa prekine svoj govor in zakliče z glasnim klicem: "Kaj naj vam dokazujem, da je Bog nad nami? Vi me lahko poženetete iz cerkve, smatrajoč tako dokazovanje za žaljivo, saj ste vsi prepričani o tej resnici v dno duše." Pri teh besedah je nastalo burno odobravanje, vsi so bili navdušeni, beseda odločnega moža jih je podžgala v burnem času revolucije.

In 32 let potem? Zopet smo v Parizu: ni sicer nikake vstaje v mestu, vse je mirno, pa vendar vlada v meščanih razburjenje. Pred šolskimi poslopji se vstavlja državni voz, katerega je poslal minister za uk, Jules Ferry, po celem mestu, da bi sneli s sten vseh šolskih sob sveti križ. In ta voz je hodil po mestu od jutra do večera, cela grmada sv. razpel se je nakopičila na njem. Brezbožni Jules Ferry je s tem iztrgal iz toliko mladih src vero in ljubezen do Boga, spisal obsodbo za pogubljenje.

Krščanski mož! Pokaži z besedo in dejanjem povsod, kjer hodiš in živiš, svojo močno vero in svoje odločno prepričanje! Bodi kakor nemahljiv marmornat steber, ki stano vitno nosi božjo zadevo.

NA RAZGLEDU.

H. B.

PO RIMU.

Papež proti razkosanju Nemčije. Kakor znano v nemškem "Bundu", zvezi, ki jo je zvarila železna Bismarkova roka, poka, oz. je že počilo. Bavarska se je z Berlinom razporočila. To je bil sicer mešan zakon, protestanta s katoličanko, vendar vedo nemški listi poročati, da je papež proti razporoki, češ da katoliški stvari ne bo prav nič koristila. Jeli to res ali ne, ne moremo kontrolirati. Vsekako treba take vesti z veliko rezervo sprejemati, ker jim je največkrat mati le pobožna ali brezbožna želja. Saj je časopisje vedelo tudi poročati, da bo papež v kratkem priznal boljševidno vlado, za par drobtin, ki mu jih je pripravljena vreči. Mi pa pravimo, da namestnik Kristusov ni kak vbogi Lazar, ki bi pod boljševidskimi mizami drobtine pobiral.

Papež boter avstr. "prestolonasledniku". Dne 24. avgusta je bila bivša avstrijska cesarica Cita po dolgem času zopet enkrat vesela in srečna. Pet njenih otročičkov je prejelo zakrament sv. birmе, prvorojenec Oton Franc Jožef in štiri hčerke. Njeno veselje in srečo je še posebno povzdignilo to, da je bil sinu, nekdanjemu prestolonasledniku, in mor da bodočemu cesarju, za botra sv. oče Pij XI. sam. Znamenje, da sv. oče o rajnem cesarju Karlu in njegovi družini malo drugače sodi, kakor so ga nam zadnje dneve njegovega vladanja razni, od narodnosti pijani agentje slikali. No saj zdaj grenko pokoro delajo. Deloma so jo zaslužili, ker so prehitro nasedli raznim tiskanim in živim klevetnikom, ki so bili plačani, da zamažejo prvotno lepo podobo zadnje avstrijske cesarske dvojice. Ni moj namen tukaj rajnega Karla zagovarjati kot cesarja. Ni vsak rojen cesar, rojen za cesarja. Tudi rajni Karol je bil morda eden takih, čeravno bi se prvič ne smelo pozabiti, da je bil on še mlad vladar in čez noč se še črevljarstva ni moč naučiti, še manj pa vladarstva, drugič pa ni bil absoluten vladar, tedaj tudi ne sam odgovoren za vse. Zato je bilo naravnost nesramno, če so se vsi grehi staroavstrijske gnile birokracije in od narodnega šovinizma pijane soldateske njemu naprtili. Pred očmi imam Karla Katoliškega. Glede tega pa mirno rečem, da, ko bi bili vsi katoliški vladarji tako iz srca katoliški, ali vsi krščanski tako iz srca krščanski, kakor je

bil on, bi v svetovni vojski prelita kri, še danes po žilah plala, kolikor padlih ni bilo že itak smrti zapisanih. Da, Karol je bil skozi in skozi katoličan, tega prepričanja meni ni lažnjiva propaganda nikoli vzela, pač pa je postalo po njegovi smrti še bolj trdno. Izjave očividcev, o katerih verodostojnosti ne morem dvomiti, so me potrdile v njem. Mej njimi zlasti izjava dvornega župnika — škofa Dr. Seydel-na. Ko bi bil on to storil, ko je bil Karol še na avstrijskem tronu, bi morebiti še dvomil, češ kako odlikovanje bi rad dobil, še višje bi rad zlezal, zato ga kot takega slavi. Ker je pa on podal tozadevno izjavo po njegovi smrti, ko tega upanja ni mogel več imeti, nimam vszroka dvomiti, da bi morda ne bila resnična. On je izjavil: Karol je bil s Cito vsaki dan pri sv. maši in tudi vsaki dan pri sv. obhajilu. Z mašno knjižico, ali rožnim vencem v roki, se je po sv. obhajilu genljivo zahvaljeval. Pri večernih pobožnostih ga nikoli, ako je bil doma, ni manjkalo. Pozno v noč je še enkrat obiskal presv. Rešnje Telo. Meseca maja in junija so se v grajski kapeli slovesno vršile tozadevne pobožnosti, katerih se je z otroško pobožnostjo udeleževal. Silen udarec usode je z jobovsko potrpežljivostjo nosil. Le to ga je bolelo, da je brezvestna propaganda tako oblatila njegovo osebno in družinsko čast. Ob neki priliki je svojemu spremljevalcu v Švici, Rev. Mavru Carnot, benediktinu, z boleščjo v srcu dejal: "Veste kaj o meni govorijo, da sem pijanec in nezvest soprog, veste pa tudi, da skoraj nič ne pijem in moje družinsko življenje poznate." Kakoršno je bilo njegovo življenje, taka je bila njegova smrt. Vsaki dan v boleznih je prejel sv. obhajilo. Na dan smrti dvakrat, zjutraj kot navadno sv. obhajilo popoldan kot sv. popotnico. Ko je smrt že stegnila svoje koščene roke, da ga iztrga iz cesaričinega naročja, v katerem je umiral, je še enkrat globoko vzdihnil: "Gospod prosim, prosim, prosim!"... A prošnja sama mu je zastala v grlu. Po nekoliko trenutkih je zbral zadnje moči v prošnjo: "O Bog, priporočam ti svojo ženo!" Poklical je še vse svoje otroke, do najmlajšega, po imenu. Položil je svoje življenje v roke Stvarnika z besedami: "Za zedinjenje mojih narodov". Nato zadnji pogled na ciborij z vzdihom: "Gospod, tvoja volja naj se

zgodil!" Potem je sklonil glavo v naročje Citi. Še en globoki: "Jezus!" in izmučeno srce mu je zastalo. Če še povem, da se je madejski, oz. funchalski škof izrazil, da je umrl kot svetnik in je v Rimu sprožil misel, naj se uvede tozadevna preiskava, ter da se je poročalo že čudežnih uslišanj na njega priprošnjo, mislim, da sem opravičil svoje prepričanje o njem kot katoličanu. Kar mene tiče, bi bil rajši zadnji habsburški Karol, kot sv.? Karol Veliki. Cita mu je bila enakovredna družica kot žena in katoličanka. Ko je prišla mej vojsko v Ljubljano, obiskat vojne bolnišnice, je bila njena prva pot s kolodvora, dasi je bila že pozna dopoldanska ura, v stolnico, k sv. maši, mej katero je pobožno prejela sv. obhajilo, potem je šla šele po bolnišnicah. Jaz sem z drugimi sobrati takrat stal ob oknu našega ljubljanskega samostana. Ko je avto počasi privozil mimo, ker se je ljudstva kar trlo, in je opazila, da raz naših oken mahajo robci v pozdrav, se je tako ljubeznivo ozrla gori in odzdravila, da nam je res iz srca prišlo: Živijo Cita! Spričo njene globoke vernosti, izrazito katoliškega življenja in prisrčne pobožnosti, se ne čudim, če si je štela v največjo čast, papeža imeti za botra svojemu prvorojencu. Njena v luči vere kristalno čista podoba, je zadobila s tem še lepši sijaj. Vem, da mi bo to, kar sem povedal, prineslo očitke "avstrijak". Meni, uredniku, ki me, upam, tudi po imenu že poznate, naj se ga le vtisne, a samo meni, ki sem to pisal, in popolnoma na svojo odgovornost pisal. Se ga ne bojim, če si mi ga radi tega vtisne. Imam tudi jaz svojo glavo, ki je Bog menda ni v kaki koruzi pobral, ali v kakem zelniku odrezal.

PO AMERIKI.

Umrl je v Lorainu dne 15. okt. oče tamkajšnih katoliških Slovencev, Mr. Alojzij Virant. Bil je eden izmej pionirjev tamkajšne naše naselbine. Pred dobrimi tridesetimi leti je zapustil ljubljansko barje — rodil se je na Igu, pri Verščajevih — ter jo mahnil čez turke. Ni bil eden tistih, ki so danes tukaj, jutri tam in nazadnje prav za prav nikjer, večni reveži. Prijel se je v Lorainu, ki mu je postal druga rojstna vas. Z vstrajnim delom in dobrim gospodarstvom se je polagoma dvignil do dobro stoječega

biznesmena. Toda dolar ga ni premotil, da bi ga postavil v glavni altar svojega srca, kakor toliko drugih. Stara kranjska verska korenina se v njem ni nikoli posušila, da niti pešala. Priča temu je že to, ker je iz nje pognala mladika, ki požene iz tako redkih slovenskih, v Ameriko presajenih korenin — Rev. Ludvik Virant, kapelan pri sv. Vidu v Clevelandu. Komaj je dobro razvenela Glorija sina novomašnika, so mu zapeli Miserere. S tresočimi glasovi so ga peli, ker so se zavedali, da se je zgrudil v grob granitni steber Iorainske naselbine, ki ga bo težko, če sploh mogoče nadomestiti. Po letih soditi bi še lahko držal. Štiri in šestdeset let, sicer lepa starost a vendar ne tista, ko človek mora umreti, kakor pozna jesenska roža. Toda kdo more k dolgotrajnosti svojega življenja pridati le en komolec? pravi sv. pismo. Dozorel je za Boga, če že ne za surt in to je glavno. Njegovi potrjeni soprogji, naši dosmrtni naročniki in velikodušni podporniki, Mrs. Gertrud Virant, in celi ugledni družini najprisrčnejše sožalje! Rajnemu večni mir v Bogu in trajni spomin mej nami!

Ameriški episkopat za svetovni mir. Na letošnjem jesenskem sestanku so ameriški škofje mej drugimi važnimi predmeti obravnavali tudi vprašanje, kako bi mogli na najvspešnejši način pomagati svetemu očetu, da čimprej uresniči svoj mirovni program, ki je zvezda vodnica vsega njegovega delovanja. V svesti si, da se zidarji zastonj trudijo, ako Gospod ne zida hiše, so sklenili, naj bi od 24. okt. do 1. nov. cela katoliška Amerika z veliko vihrivo devetdnevno takorekoč "šturmala" Kralja miru, naj svetu po krvavem vesoljnem potopu, ki nam znova preti, milostno da vzreti mavrico miru, znanilko lepših dni. V ta namen so sestavili lepo molitev, ki naj bi se opravljala po vseh cerkvah. Katoliško ženstvo naj bi ta sklep v roke vzelo in organiziralo kolikor mogoče obilno udeležbo pri tej devetdnevni. Narodna katoliška ženska zveza, ki je kmalu za njimi istotam zborovala, je to misel z veseljem pozdravila in sklenila vsa krajevna društva pozvati, naj se polnoštevilno udeležujejo devetdnevnic. To se je tudi zgodilo. Ker se je njim pridružilo tudi ostalo katoliško misleče ženstvo, se je mej devetdnevnic res veliko premolilo v ta blagi namen. Naj bi ljubi Bog milostno uslišal milijone prosečih src, ter diplomate po tolikih fiasco končno le privedel do spoznanja, da je svetovni mir brez Kristusovega miru utopijska, deveta dežela, katere narodi ne bodo nikoli videli, ako jih bodo oni po takih potih vodili v njo, kakor dozdaj.

Nedelja katoliškega tiska. Tudi vprašanje katoliškega tiska so v Washingtonu zbrani škofje temeljito pretresavali. Edini v tem, kako velikega pomena je za katoliško stvar, so z ozirom na to, da je lani sv. Oče po dolgem času katoliškim časnikarjem dal posebnega patrona, sv. Franciška Sal., sklenili, da bodi nedelja pred njegovim godom posvečena aposto-

latu katoliškega tiska. V vseh cerkvah se ima to nedeljo pri vseh svetih mašah govoriti o njegovem pomenu in vnamati ljudstvo, da bi vendar enkrat spoznalo, da časnikarstvo ni samo biznes, ampak res moderni apostolat, pri katerem mora vsak po moči sodelovati, ako se zaveda, kaj sedanji čas od njega zahteva.

PO JUGOSLAVIJI.

Katoliški shod v Ljubljani je bil nedvomno najsijajnejša katoliška manifestacija kar jih je doslej Ljubljana videla. Okrog sto tisoč najlepšega cveta našega naroda je tiste dni slovesno priseglo, da si ne da ukrasti najdražje dedščine po naših vernih dedih, vere, po kateri stegajo svoje dolge prste razni domači in tuji tatovi. Da, ravno ta nevarnost jih je strnila v en mogočni blok, jim stisnila pest in jih napolnila s samsonsko silo. Nedvomno je kraj Aleksander, ki je prihitel z Bleda, počastiti udeležence, spoznal, da je Slovenec zaenkrat še pretrd za srbski želodec, versko in politično. To, kar se je na shodu sklenilo za bodočnost, mu je pa lahko povedalo, da bo v prihodnje še trši. Na tem mestu ni mogoče niti v glavnih črtah zarisati vsega, kar se je tiste dni prekipevajoče katoliške zavesti ugotovilo in sklenilo. Temeljito so razni specialisti preiskali bolno telo naše drage matere Slovenije. Natančno so konstatirali bolezen. Obsodili so razne padarje, ki so doslej hodili okrog nje z mazaškimi "flaštri", operirali in amputirali. Prisegli so, da morajo amputirani deli nazaj, ker ima ona še zadosti notranje sile, da po lastni življenjski moči ozdravi. Nato so ji pa predpisali primeren recept, kako jo hočejo zdraviti in ozdraviti. Ko so njeni najboljši otroci videli, da še niso v nevarnosti postati sirote, so se jim od bolesti in strahu stisnjena srca zopet razširila in iz tisoč in tisoč grl je zaorilo: Domovina bodi zdrava...! Zaveze okenj, odkoder so gledali njeni padarji, ki so ji že skopali grob doli na Balkanu, so padale. Grobokopi, lastni otroci, so se z bali pesti svojih bratov in sester, ter se skrili za njimi.

Oči se jim odpirajo. Pribičevo paševanje na polju prosvete v Jugoslaviji, je mej mladino rodilo tako grenke sadove, da njegov naslednik Trifunovič s skrbjo gleda v bodočnost. Gotovo ni rad dal javne zausnice svojemu predniku, a jo je bil prisiljen dati, po Kajfeževem receptu: Bolje, da eden umrje, kakor da bi šel cel narod na boben. Izdal je odredbo sledeče vsebine: "Družinsko in šolsko vprašanje današnjega časa mora svojo vzgojno metodo uravnati po višjih ciljih, ki izvirajo iz etičkih načel in so v skladu z religijsko-moralnimi, narodnostnimi in državnimi interesi, tako, da se bodo vspehi dela pokazali v srečnejšem vzajemnem življenju. Brez tega ni ne narodnega napredka, ne napredka v civilizaciji.

Vsled raznih kvarnih vplivov, ki delujejo danes na narodno mladino v mo-

ralnem pogledu, so nastale med narodom po raznih krajih razmere, ki ustvarjajo moralno dekadenco naroda; zlasti vsled pojavov mnogih grdih inštinktov, vsled brezbriznosti za vrline, vsled razuzdanosti, pohotnosti ter vsled pomanjkanja verskega čustvovanja.

V našem narodu, osobito med mladino, izginjajo lepi nacionalni običaji in vrline; se izgublja patriarhalno spoštovanje in ljubezen do vsega, kar je sveto in vzvišeno.

Starejši z boleščjo v duši opazujejo tok sedanjega življenja ter pota, ki po njih mladina dere v propast; a šola in učiteljstvo razen svojega poklicnega dela med štirimi stenami zelo malo deluje izven šole.

Učitelji, kot vzgojitelji narodne mladine, morajo tudi sami uvideti, da zahteva od njih domovina v teh usodnih časih izvrševanje dolžnosti tudi v prosveti, v moralnem in verskem pogledu na široki podlagi. Učitelji morajo prednjačiti z zgledom osebnega občevanja in obnašanja med ljudstvom tako glede na obisk cerkve, kakor glede spoštovanja in izvrševanja narodnih običajev, gojenja čednosti in plemenitega ravnanja ter vsega tega, kar se želi z vzgojo doseči.

Naš narod se je že od prejšnjih časov naučil, da šolska mladina redno hodi v cerkev, da molí in časti Boga, da popeva v cerkvi, da prejema sveto obhajilo, da posluša božjo besedo, ki jo oznanja posvečen služabnik božji in da izvršuje predpise verskih obredov itd.

Ministrstvo je obveščeno, da v cerkev pogostokrat ne hodi ne učiteljstvo, ne dijaštvo, da se verski vzgoji ne posveča dovolj pažnje; da so se kletvine in brezbožna dela razširila tudi med mladino.

Če je po zakonu o narodnih šolah in po predpisih o pohajanju cerkve ukazano vse to kot dolžnost, je redno poseganje cerkve dolžnost tudi vestnih vzgojiteljev; pa tudi brez ozira na to je njihov dolžnost, da store vse, kar je v prilog razvijanju verskega čustvovanja, ne le pri mladini, ki jo vzgajajo, marveč tudi pri vseh, ki so v njih okolišču. S tem bi se mnogo doprineslo, da se v našem narodu popravi morala in vsadi ljubezen do dobrih del.

Ministrstvo polaga to na srce vzgojiteljem in jim naroča, naj se odlikujejo v prizadevanju, da redno hodijo v cerkev, da oskrbujejo lepo petje in spremljajo dijaške pevske zборе pri cerkvenih obredih. Da goje čednosti pri svojih učencih, pa tudi sicer pri bolj odrasli mladini; prizadevajo naj se pa tudi, da one, ki se pregreše v teh dolžnostih, naganjajo, da jih vrše.

Prosvetni inšpektorji se bodo po šolskih nadzornikih potrudili, da se razvije v tej smeri poseben sistem delovanja. Šolski nadzorniki bodo pa v svojih poročilih izrecno naglašali, kako se je ta moja naredba, in s kolikim vspehom se je izvrševala."

Naši "kunštni" prosvetarji bodo k temu gotovo rekli: Nazadnjakl, ter še nadalje uganjali svoje rdeče dervišstvo proti veri.

RAZNO.

POPRAVEK.

(Gl. "Spomini" št. 19.)

Kadar gospodarja ni doma, je vedno ka jnarobe. Prav tako kadar urednika ni doma. Zadnjič sem šel po malo svežega zraka gori na Willard, ki sem ga bil zelo potreben. Mejtmem je pa tiskarski škrat doma bal naredil in povabil še druge škrate zraven. Par prav neljubih, meni in drugim, so ugnali v prvi oktoberski številki. Na dve me je zdaj šele Rev. Trunk opozoril, ki ste mu bili posebno neljubi, zato ju moramo na tem mestu popraviti. Angleški motto v začetku se ima glasiti: "Men shut their doors against a setting sun." Izjava "Borovčičev" na isti strani, tretji stolpec, v sredi, se mora glasiti: ... "izvanredno inteligentem mož (že zopet!) ... je s svojim posredovanjem veliko popravil," ne pa "pokvaril," kakor stoji. — Toliko v popravo, da ne bo kdo krivice trpel.

Urednik.

ZAHVALE:

V čast in zahvalo Materi božji, ki me je uslišala pošljem za list Ave Maria \$2.

Margaret Grizold, Chisholm, Minn.

Pošljem za eno sv. mašo v čast Mariji Pomočnici na Brezjah, da bi neki osebi izposrla stanovitnost spokorjenja do smrti.

Neimenovana.

Prisrčno se zahvaljujem presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za uslišano prošnjo. V podporo listu darujem \$2.

Mrs. A. B. (G?), Pueblo, Colo.

Dolžna sem se prisrčno zahvaliti presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za uslišane prošnje. Priloženo je za list.

Ana Gerchman, Forest City.

Pred nekaj časom sem bil bolan. Prosil sem Marijo, naj mi zopet izprosi ljubo zdravje in bil uslišan. Prav lepo se ji zahvalim. Za podporo preljubega nam lista Ave Maria darujem \$1.

I. Wahčič.

Prisrčna hvala Materi božji, ker mi je že toliko dobrot izposrla od dobrega nebeškega Očeta in vedno usmiljenega ter dobrote in ljubezni polnega Srca Jezusovega.

Mary Bahorič, Lorain, O.

Obljubila sem Mariji, da če me usliši, bom tudi jaz skušala po svojih močeh kaj pomagati njenemu listu. Ker Marija ni pozabila name tudi jaz ne smem na svojo obljubo. Prilagam \$1 za Ave Marijo.

Miss Ana Rugar, Uniontown, Pa.

Že precej časa bolchen, sem imel velike bolečine v prsih. Zdravniška pomoč je bila brezvspešna. Zato sem se obrnil k sv. Ani za pomoč. Opravljal sem devetdnevnicu njej na čast. Bolečine so kmalu ponehale in danes sem popolnoma zdrav. Prepričan sem, da na priprošnjo sv. Anē. Ker sem obljubil, da se bom javno zahvalil, ako bom uslišan, s tem spolnujem svojo obljubo.

John Gogola, Albany, Minn.

Prisrčna zahvala prebl. Devici Mariji za ozdravljenje mojega sina. Ker je Marijin list pri hiši je blagoslov božji in Marijino varstvo.

Pavlina Truden, Kansas City.

DAROVI ZA KARMELIČANKE:

Mrs. Ana Lopartz, Joliet, Ill. je nabrala sledeče darove:

Mrs. Duch \$1; Mrs. Mary Golobich 1; Mrs. Mary Mahkovec \$1; Mrs. Frances Avsec 75c.; Anna Rogina \$1; Margaret Musich \$1; Kate Kuzma \$1; Ludvik Kambič \$1; Joe Loparc \$1; John Papež \$1; Mary Venišnik \$1; Društ. sv. Ane Kat. Boršt. \$5; Mrs. Anna Lopartz \$5.00.

Mrs. Gabrijan 35c.; Kate Simonich 50c.; Barba Klepec 50c.; Anna Kukar 50c.; Anna Zabukovec 75c.; Theresa Zaletel 50c.; Mr. J. Ceshark 50c.; Mr. J. Avsec 50c.; Mr. Mart. Udovec 50c.; Mrs. Mary Fabjan 25c.; Anna Musich 50c.; Mrs. Kate Puc 25c. — Skupaj \$26.35

Hvala lepa nabiralki in darovavcem. Stvar je tako urejena, da sestre molijo za vse tiste namene, katere darovavci sami določijo, naj jih že nam izrazijo ali ne. Naj ob tej priliki znova povemo, da smo pripravljeni priobčiti vse darove, ako to darovavci izrečno želijo, sicer ne. One, katerih vse življenje so tihe žrtve, tudi revščino rajši tiho prenašajo, kakor bi jo trobile v svet. Za to, kar sem storil za nje, nisem bil nikoli proščen. Opozarjam na spis "Naš slovenski Karmel," v tej in prihodnjih številkah.

SV. MAŠE K MARIJI POMAGAJ.

Frances Starman, Alix, Ark., po nam. 1 (1); John Udovich, Sheboygan, Wis. v zahv. z. zd. 1 (1); Frank Vene, Cleveland, O. za zdr. 1 (1). John Molek, Forest City, Pa. po nam. 6 (6); Jennie Lipovšek, Rockvalle, Colo., po nam. 1 (1); Rosie Kralj, Houston, Pa. po nam. 1 (1); Margaret Zore, Olyphant, Pa. po nam. 1 (1); Helen Zore, Olyphant, Pa. po nam. 1 (1); Mary Zore, Olyphant, Pa. po nam. 2 (2); Angela Mlakar, Redore, Minn. po nam. 1 (1); Frances Levstik, Woodhaven N. J. v. č. M. B. 1 (1); Marko Plut, Sheboygan, Wis. po nam. 1 (1); Rosie Burja, Valley, Wash. za zdr. 1 (1); Alojzija Stare, istot. za zdr. 1 (1); Ana Zalar Pierce, Valley, Wash. za bol. prij. 1 (1); Magda Intihar, Elcor, Minn. po nam. 3 (3); Mary Okičič, Pueblo, Colo. v zah. z. zdr. 3 (3). Mary Hegler, Pueblo, Colo. po nam. 2 (2); Ista dar \$3; Frank Kotnik, Coketow, W. Va. v zahv. z. zdr. 5 (5); Frank Truden, Kansas City, Kans. po nam. 5 (5); Amalija Brenčič, Chisholm, Minn. za zdr. 1 (1); Neža Urajnar, v zahv. 1 (1); Uršula Babich, Greany, Minn. za pet raj. po nam 5 (5); Frances Mesejedec, Pueblo, Colo. po nam. 1 (1); Neimen. Cliwood, Pa. po nam. 1 (1); Josipina Frančič, Sheboygan, Wis. v č. M. B. v zahv. 1 (1); Ana Groz-

nik, Superior, Wy. dar za sr. p. \$2. Mary Tomažič, Olyphant, Pa. po nam. 3(3); Mary Zore ist. po nam. 1 (1); — Razun zadnjih šest so že vse na mestu in se takoj začele opravljati kakor vedno.

SV. MAŠE POSLANE ZA DRUGE KRAJE:

K sv. Antonu v Stango: Frances Zupančič, Aurora, Minn. 1 (1); Antonija Berus, Bridgeport O. po nam. 1 (1). Ana Gerchman, Forest City, Pa. z zdr. 1 (1).

Na Zaplaz: Frances Zupančič, Aurora, Minn. po nam. 1 (1); Ana Gerchman, Forest City, Pa. z zdr. 1 (1); Margaret Zaletel, Lorain, O. za r. st. 1 (1); — Tudi že odposlane na svoja mesta. One za k nam prinese Glasnik.

Karmeljske škapulirje, jako lepe in trpežne, dobite od Urednika, ako mu pošljete v znamkah 20 centov za vsacega. Vse gre v podporo nekim redovnicam.

IZKAŽ

darov za Gosposvetski zvon:

Mrs. John Gershman, Forest City, Pa. \$1.00; Mrs. Ana Gershman, Forest City, Pa. \$1.00; Mrs. A. Mihelič, Denver, Colo. \$5.00. Mrs. Gerturud Močivnik 50c. Hvala!

Za nadaljne darove prosi

Rev. J. C. Smoley.
Calio, N. D.

DAROVI ZA AVE MARIA

od 15. do 30. oktobra.

Mrs. M. Bevc, Canonsburg, Pa. \$7.00.
Mrs. Snider, Cleveland, O. \$5.00.

\$2.00.

Margaret Grizold, Shisholm, Minn.

Po \$1.00:

Mr. Vraničar, Joliet, Ill.; Frank Vraničar, Joliet, Ill.; John Otrin, Ely, Minn.; Ana Rugar, Uniontown, Pa.; Ivana Merkun, Cleveland, O.; F. Sajovic, Cleveland, O.; Mamie Chernic, Reading, Pa.; F. Zimerman, N. Braddock, Pa.

Po 50c.:

Frank Kalich, Kansas City, Kans.; Frances Frabič, Milwaukee, Wis.; Tony Squah, Iselin, Pa.; A. Kranjec, Barberton, O.

Ivana Pečjak, Johnstown, Pa.; Hermina Baša, Baden, Pa.; Mrs. Oman Gormanua, W. Va.

Rosie Zdešar, Mary Okičič, Pueblo, Colo.; D. Oražem, Cleveland, Ohio; Gert. Lindic, New York, N. Y.; Mike Kobe, Whiting, Ind.; Amalia Kočevar, Pueblo, Colo.

Po 25c.:

Mrs. Jos. Madic, Ottawa, Ill.; Frances Kerhin, W. Allis, Wis.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Indeks.

(Dalje.)

Gorkij, pol veterinca, je celo dejansko pomagal komunistom do moči. Kot pisatelja sta sicer klasika svetovnega slovesa, a vsebinsko z verskega stališča nevarna. Lev Tolstoj je pozneje sicer zopet našel vero, ki mu je iztrgala samomorilno orožje iz rok, a to je bila njegova vera, prikrita po lastnem spoznanju in okusu. Verstveni filozof s pridom bere njegova dela. Bogata zakladnica so za njegova razmotrivanja o pomenu vere v človeškem življenju. Za kake metulje, ki kar požirajo vse kar jim pride v roke, ne da bi kaj mislili zraven, samo iz gole radovednosti in branjaželnosti, pa ni ne eden ne drugi.

In Viktor Hugo? Dvoje njegovih del je na indeksu: Notre Dame de Paris in Les misérables. Zevaco: Kraljevi vitez ni na indeksu. Pač pa Anatol France, indiciran lani maja meseca, vsa njegova dela. Jaz mislim, da če ste brali le njegovo: Kuhinja pri kraljici gosji nožici, za katero posebej vprašate, se ne boste čudili zakaj. Kdor more tako umazanarijo prebaviti kakor je to, mora imeti precej ščetinarsko orientiran želodec. Potem pa to smešenje cerkvenih oseb. Menda ni zato dobil Noblove nagrade. To je prebito slab dokaz za neoporečnost njegovih spisov, prav tako slab, kakor če bi se kdo na Principove — morivec prestolonaslednika Ferdinanda — ulice skliceval, češ da je moral biti velik mož, ker se ulice po njem imenujejo. On je in ostane podel morivec. Nedolžne krvi, ki se drži njegove morivske roke ne ipere niti prekrstitev Belgrada v Principolis. Prav tako sto Noblovih nagrad ne spremeni Anatole Francovega blata v med.

So, marsikateri izmed indiciranih pisateljev je klasik glede jezika, kot pripovedovavec, novelist, dramatik. Kot taki zaslužijo hvalo in slavo. A to ni edino, da niti v prvi vrsti merodajno. Treba gledati tudi na vsebino, če je ta neoporečna. Noben pameten človek ne bo šel radi tega strupa pit, ker je v zlati posodi. No-

ben ne bo vzel v roke v lepem jeziku pisane knjige, katere vsebina je blato, ali kaka verska oz. protiverska brozga. Najmanj pa prestave. Prestava ni nikoli original. Pri prestavi se navadno še zlata posoda razbije, tako, da ostane samo blato in verska oz. protiverska brozga. O večini slovenskih prevodov lahko to rečemo. Slovenci se s kakimi jezikovno klasičnimi prevodi ne moremo posebno postavljati. Na prstih ene roke jih lahko seštejemo. Sicer pa masa naših bravcev pri teh prevodih navadno tudi ne gleda na to, v kaki jezikovni posodi se mu tujejezični klasik poda. Ona samo požira, požira kakor tolmun pod hudournikom vso mesnago, ki jo vali s seboj. Ni čuda, da so take duše polne blata in dračja, ki ju raztekla voda pusti kot usedlino za seboj.

Dalje vprašate: Ali sv. pismo britanske in inozemske svetopisemske družbe lahko katoličan rabi, zlasti ako ni priložnosti si katoliškega nabaviti, od katerega se prej omenjeno v ničemer ne razlikuje?

Odgovor: Ne, ni dovoljeno. Dobesedno se tozadevni odlok glasi: "Prepovedane so vse prestave sv. pisma, v kateremkoli jeziku od nekatičanov prirejene, posebno pa tiste, ki jih razširjajo razne biblične družbe, ki so jih papeži ponovno obsodili, zato, ker tozadevne cerkvene postave popolnoma prezirajo." Pocat. 2318 par. cerkv. prava taki, ki sv. pismo brez dovoljenja pristojne cerkve oblasti izdajajo, zapadejo kazni izobčenja, za kar se pa seveda kaki judje, ki s sv. pismom dober biznes delajo, ne zmenijo.

(Konec prihodnjič.)

Je že izšel

KOLEDAR AVE MARIA

ZA LETO 1924.

KRASNO OPREMLJEN S SKORAJ 300 STRANI VSEBINE.

Lansko leto ga nam je že pred božičem zmanjkalo.
Letos je povpraševanje po njem že toliko, da se bojimo, da se bo isto zgodilo.
Zato, kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči.
Kateri zastopniki še niso odgovorili, koliko iztisov bi radi, naj to takoj store.

EDWARD V. SOURBIER

Edini katoliški pogrebnik

V STEELTONU
se priporoča Slovcem in Hrvatom

Na uslugo podnevi in ponoči
Bell Phone: 191

Front & Swatara Streets
STEELTON, PA.

IMENIK KNJIG

KI SE DOBE V ZALOGI **KNJIGARNE EDINOST**

1849 West 22nd Street

Chicago, Ill.

RAZNE KNJIGE.

Album avstr. strahovlade.	.75
Ajdovski Gradec, J. Tominšek	\$.20
Amerika in Amerikanci J. F. Trunk v zvezkih, mehko, vezani	1.50
Ameriški Slovenci, kaj hočemo, A. Tomec05
Erjavec Slovenci60
Franc Pirc, življenjepis35
Friderik Baraga, meh. vez. III. Slov. Kat. shod v Ljubljani35
Katoliški shod v Ljubljani	1.00
Kitajci in Japonci45
Koledar dr. sv. Mohorja 1921.20
Krištof Kolumb, Odkritje Amerike45
Krščansko naravoslovje75
Milosrčnost do živali, za mlade in stare25
Moderna družba in cerkev25
Narodno gospodarski eseji	.35
Naša država75
Naša pota, I. in II. zv. oba	.40
Ob 50-letnici Dr. Janeza Kreka25
Občinsko posredništvo75
Osnutek, Slov. nar. gospodarstvo45
Osmero Blagrov, nauk za srečno življenje, vezan	1.00
O sv. Cirilu in Metodu50
Peter Barbaric95
Podobe iz misijonskih dežel30
Pogled v novi svet05
Prilike P. Bonaventura35
Slovenski župani25
Slovenci, Erjavec	1.25
Slov. rast. imenik25
Slike iz Belokrajine30
Sveta Rusija45
Vladar40
Vera50
Vojska na Balkanu, meh. vezana75
Vzori in boji. Jože Debevo trdo vez.	2.00
Več luči, dva zvezka20

Zgodovina Breziške župnije95
Zgodovina Cerkljanske fare	.50
Zgodovina fare ljubljanske škofije45
Zgodovina novejšega slovenskega slovstva II. knj.	1.25
Zgodovina srednjega veka75
Zapiski iz Dunaja10

POUČNE KNJIGE.

Angleščina brez učitelja35
Breskev in marelica40
Besednjak, angleško - slovenski, Dr. F. J. Kern	5.00
Državlanski katekizem, pouk za dobavo državljanškega papirja10
Društveni govornik	1.00
Gospodarski nauki50
Gospodinjstvo	1.00
Gorško - Slovenski slovar	
A. Dokler trd. vez.	3.00
Gospodarska geografija	1.25
Higijena na kmetih75
Je Malarije10
Kako si ohranimo ljubo zdravje25
Kateheze za prvence35
Knjigovodstvo25
Kratka Katehetika20
Kubična računica75
Mladeničem, prevz. škof Jeglič40
Nasveti za hišo in dom75
Naše gobe	1.50
Nemščina brez učitelja45
Narodno gospodarski eseji	.35
Naša zdravila60
Nasveti za hišo in dom, trdo vez	1.00
Nauk o čebelarstvu50
Občinski red45
Osnutek Slov. Narodnega gospodarstva75
Perutninar20
Pevska šola	1.25
Pregledna karta S. H. S.25
Podkovstvo75
Podrobni načrt za proučevanje veronauka na ljud-	

skih šolah25
Praktični sadjar	2.00
Poštno izrazoslovje25
Pouk zaročencem in zakonskim65
Praktični hitri računar, vez. v slov. ali angleškem jeziku75
Pravila za oliko75
Pravoslovje45
Rabojemno pravo45
Reja domačih zajcev45
Ročni spisovnik35
Slovarček k Ovidljevim pesmim, Dokl.75
Slovenske besede v slovenščini75
Slovenski pravopis50
Sadno vino ali sadjevec50
Sadje v gospodinjstvu75
Slovenska kuharica	4.00
Slov. Lat. Nemški rastlinski imenik25
Slov. stenografija I del.60
Slov. stenografija II. del.60
Samoznaki slov. stenografije15
Varčna kuharica	1.00
Učitelj v boju proti alkoholizmu45
Umna živinoreja45
Zaznamek okrajšave korespondenčnih pisem	1.00
Zdravilna želišča45
Ženinom in nevestam25

KNJIGE ZA MLADINO.

Angelček, otrokom prijatelj, vodnik in učitelj35
Bob za Mladino zob30
Dore55
Dedek je pravil, trd. vez.45
Da ste mi zdravi10
Dane, Rape45
Lesniki, Josip Stritar45
Mali palček, povest40
Mali Ave Maria, letnik 1817. 1918.	1.00
Mladim srcem25
Obisk na pristavi25
Orlič, št. 1. do 7, posamezna št. po05